

NIPO *het marktonderzoekinstituut*
Postbus 247
1000 AE Amsterdam

Grote Bickersstraat 74

Telefoon (020) 522 54 44
Fax (020) 522 53 33
E-mail info@nipo.nl
Internet www.nipo.nl

Rapport

Tinnitus

Bekendheid en beleving van oorsuizen

Afdeling Healthcare

B1045 | september 2002

Alle in dit document vermelde gegevens zijn strikt vertrouwelijk. Publicatie en inzage aan derden, geheel of gedeeltelijk, is zonder toestemming van het NIPO beslist niet toegestaan.

© NIPO Amsterdam | ISO 9001_rapned.dot

Inhoud

	Samenvatting	1
	Inleiding	4
<hr/>		
1	Inleving van de Nederlandse bevolking	5
1.1	Bekendheid tinnitus	5
1.1.1	Oorsuizen vele malen bekender dan tinnitus	5
1.1.2	Oorsuizen: suisgeluiden in het oor	8
1.2	Prevalentie van oorsuizen	9
1.2.1	Het aantal mensen dat oorsuizen heeft	9
1.3	Oorsuizen in het dagelijkse leven	11
1.3.1	Oorsuizen beïnvloedt het leven tamelijk sterk	11
1.3.2	Grote onbekendheid over mogelijke curatieve behandeling bij oorsuizen	12
1.3.3	Eenderde van de bevolking kent iemand met oorsuizen	13
1.3.4	Bij eerste symptomen naar huisarts	14
<hr/>		
2	Beleving onder mensen die oorsuizen hebben	16
2.1	Oorsuizen onder de Nederlandse bevolking	16
2.2	Ernst van oorsuizen	17
2.3	Prevalentie van oorsuizen	23
2.3.1	Het aantal mensen dat oorsuizen heeft	23
2.4	Overgrote meerderheid heeft al jaren last van oorsuizen	26
2.5	Oorsuizen in de meeste gevallen in beide oren	27
2.6	Oorsuizen is vervelend, irritant en lastig	28
2.7	Invloed van oorsuizen op dagelijks leven niet zo sterk	29
2.7.1	Invloed vooral sterk op horen van normaal geluid	30
2.7.2	Een op de tien onderneemt bepaalde activiteiten niet meer	34
2.8	Begrip van naasten lang niet altijd aanwezig	35
2.8.1	Begrip van gezinsleden het minst bij mensen met de continue vorm van oorsuizen	35
2.8.2	Directe leefomgeving een stuk minder begripvol dan gezin	36
2.9	Leren leven met oorsuizen	37
2.9.1	Bijna driekwart heeft leren leven met oorsuizen	37
2.9.2	Leven wordt beheerst door oorsuizen	38
2.10	Oorsuizen en de arts	39
2.10.1	Meer dan driekwart naar huisarts voor hulp	39
2.10.2	Een kwart gaat pas na meer jaren klachten naar arts	40
2.10.3	‘Niks aan te doen’ in meer dan kwart van de gevallen reactie van de arts	40
2.10.4	Bij vier op de tien is diagnose oorsuizen gesteld	42
2.10.5	Oorzaak bij de helft van de gevallen bekend	43
2.11	Behandelingen en therapieën	44

2.11.1	Spontane bekendheid medicijnen en homeopathische middelen het grootst	44
2.11.2	De helft kent, zelfs met voorgelegde antwoorden, geen behandeling tegen oorsuizen	44
2.11.3	Gebruik van geneesmiddelen blijkt de meest gebruikte behandeling	46
2.11.4	Hoogste tevredenheidspercentage bij ontspannings- en massageoefeningen	47
2.12	Informatievoorziening oorsuizen	48
2.12.1	Drie op de tien mensen met oorsuizen zoekt naar informatie	48
2.12.2	Patiëntenvereniging niet erg bekend onder doelgroep	49

Bijlagen

1	Onderzoeksverantwoording	
---	--------------------------	--

Inhoud figuren en tabellen

1	<i>Heeft u weleens iets gehoord, gezien of gelezen over tinnitus (n=1103)</i>	5
2	<i>Heeft u wel eens iets gehoord, gezien of gelezen over tinnitus/ oorsuizen? (n=1103)</i>	6
3	<i>Waar heeft u wel eens wat over oorsuizen gehoord, gelezen of gezien? (n=573)</i>	7
4	<i>Wat is oorsuizen volgens u? (n=573)</i>	8
5	<i>Hoe vaak komt oorsuizen volgens in Nederland voor? (n=1103)</i>	9
6	<i>Hoe vaak komt oorsuizen volgens in Nederland voor? (n=1103)</i>	10
7	<i>In welke mate denkt u dat het dagelijkse leven van iemand die oorsuizen heeft wordt beïnvloedt door deze aandoening? (n=1103)</i>	11
8	<i>Denkt u dat er een behandeling bestaat die oorsuizen verhelpt? (n=1103)</i>	12
9	<i>Denkt u dat er een behandeling bestaat die oorsuizen verhelpt? (n=1103)</i>	13
10	<i>Hoe zou u reageren als u voortdurend een geluid (piepende, ruisende, brommende of suizende geluiden) hoort en deze niet meer kwijtraakt? (n=1103)</i>	14
11	<i>Waar zou u hulp gaan zoeken als u voortdurend een geluid hoort dat u niet meer kwijt raakt? (n=1103)</i>	15
12	<i>Heeft u wel eens last van geluiden (piepen, ruisen, suizen) die anderen niet kunnen horen?</i>	16
13	<i>Mensen met verschillende gradaties van oorsuizen naar leeftijd</i>	17
14	<i>Ernst van oorsuizen (n=471)</i>	18
15	<i>Ernst van oorsuizen in relatie tot de leeftijd (n=471)</i>	19
16	<i>Aard van de geluiden (n=471)</i>	20
17	<i>Aard van de geluiden naar ernst van de oorsuizen (n=471)</i>	21
18	<i>Aard van de geluiden naar geslacht (n=471)</i>	22
19	<i>Hoe vaak komt oorsuizen volgens in Nederland voor? (n=471)</i>	24
20	<i>Hoe lang heeft men al last van oorsuizen naar ernst van de aandoening (n=471)</i>	26
21	<i>Locatie van het oorsuizen (n=471)</i>	27
22	<i>Omschrijving 'leven met oorsuizen' (n=471)</i>	28
23	<i>Invloed van oorsuizen op het dagelijkse leven (n=471)</i>	29
24	<i>Invloed van oorsuizen op dagelijkse bezigheden (n=471)</i>	30
25	<i>Invloed op dagelijkse bezigheden uitgesplitst naar doktersbezoek (n=471)</i>	31
26	<i>Invloed top vijf naar ernst van het oorsuizen (n=471)</i>	32
27	<i>Invloed top vijf naar mate van invloed op dagelijks leven (n=407)</i>	33

28	Mate van begrip van gezinsleden naar ernst van het oorsuizen (n=471)	35
29	Mate van begrip van leefomgeving (collega's/ buren/ vrienden/ kennissen) naar ernst van het oorsuizen (n=471)	36
30	Leven met oorsuizen naar ernst van de aandoening (n=471)	37
31	Wat is voor u het belangrijkste gevolg van oorsuizen? (n=471)	38
32	Bezochte arts uitgesplitst naar ernst van het oorsuizen (n=423)	39
33	Lengte van periode tussen aanvang van de klachten en artsbezoek (n=423)	40
34	Reactie arts op klachten (n=423)	41
35	Is bij u de diagnose oorsuizen gesteld? (n=471)	42
36	Wie stelde de diagnose?(n=178)	43
37	Oorzaken ontstaan oorsuizen (n=95)	43
38	Spontane bekendheid behandelingen tegen oorsuizen (n=471)	44
39	Geholpen bekendheid (met behulp van een lijst antwoorden) behandelingen tegen oorsuizen (n=471)	45
40	Gebruikte therapieën en hulpmiddelen (n=224)	46
41	Tevredenheidspercentage per behandelingsvorm (n=224)	47
42	Informatiebronnen (n=136)	48
43	Kent u de NVVS en/ of de Nationale Hoorstichting? (n=471)	49
44	Meer voordelen van NIPO CAPI@HOME	
45	Steekproefopbouw Nederlandse bevolking (n=1103)	
46	Steekproefopbouw mensen met tinnitus (n=471)	

Samenvatting

Nederlandse bevolking

Bekendheid

Onder het Nederlandse volk blijkt oorsuizen vele malen bekender dan het begrip tinnitus (51% versus 7%). De respondenten die aangegeven hebben bekend te zijn met het begrip tinnitus geven vrijwel allemaal aan dat het om een aandoening aan het gehoor gaat. Informatie over oorsuizen komt in de helft van de gevallen van familie en vrienden (48%).

Prevalentie

Het Nederlandse publiek heeft geen idee hoe groot de groep mensen is die last heeft van oorsuizen. Mensen die bekend zijn met het begrip oorsuizen/ tinnitus zijn iets beter in staat de werkelijke prevalentie van deze aandoening in Nederland in te schatten. Ook Nederlanders die iemand kennen die last heeft van oorsuizen geven een betere schatting van het aantal mensen met last van oorsuizen.

Leven met oorsuizen

Meer dan de helft van de Nederlandse bevolking (54%) denkt dat het dagelijkse leven van iemand met oorsuizen, tamelijk sterk beïnvloed wordt door deze aandoening. Nederlanders die iemand kennen met oorsuizen zien de levensomstandigheden minder somber in.

Ondanks het feit dat oorsuizen (nog) niet te behandelen valt, denkt bijna een kwart van de Nederlanders (23%) dat er een behandeling tegen oorsuizen bestaat die deze aandoening in zijn geheel verhelpt.

Meer dan eenderde van de bevolking (35%) kent iemand die last heeft van oorsuizen. Indien de respondenten zelf ooit last zouden krijgen van oorsuizen, zouden ze direct hulp zoeken bij huisarts/ KNO-arts (28%). Een kwart geeft aan (stapel)gek te worden (25%).

Mensen die last hebben van oorsuizen

In Nederland blijkt 13% van de bevolking wel eens last te hebben van piepende, ruisende en suizende geluiden die anderen niet kunnen horen. Er is nauwelijks een verschil tussen de seksen waar te nemen. Wel loopt het percentage mensen die last hebben van oorsuizen op met de leeftijd.

Meer dan de helft (52%) van de Nederlanders met oorsuizen blijkt dit 'soms' te hebben. Eenderde (31%) heeft er 'regelmatig' last van, terwijl zo'n 17% aangeeft er 'continu' last van te hebben. Toch blijkt bijna de helft (45%) van de mensen die last hebben wel eens een arts hiervoor bezocht te hebben.

Meest voorkomende geluid

Suizen blijkt het meest voorkomende geluid te zijn dat mensen die oorsuizen hebben horen, gevolgd door ruisende geluiden.

Prevalentie

Net zoals het Nederlandse publiek hebben ook de mensen die zelf last hebben van oorsuizen eigenlijk geen idee hoe groot de groep mensen met oorsuizen is. Net zoals het grote publiek geven de meesten een schatting van tussen de 50.000 en 500.000.

Leven met oorsuizen

Een overgrote meerderheid heeft al jaren last van oorsuizen. Eén op de tien geeft zelfs aan al hun hele leven lang last te hebben van oorsuizen. Het oorsuizen blijkt bij meer dan de helft van de mensen in beide oren gelokaliseerd te zijn.

Oorsuizen wordt door de mensen die daar last van hebben met name ervaren als vervelend, lastig en irritant. Desondanks is meer dan de helft van de mensen van mening dat hun dagelijks leven niet zo sterk beïnvloed wordt door deze gehoorandoening. Aspecten die beïnvloed worden zijn met name het horen van normale geluiden (zoals een gesprek) en het concentratievermogen.

Een kleine groep mensen (11%) onderneemt bepaalde activiteiten niet meer als gevolg van het oorsuizen, dit geldt met name voor de sociale activiteiten.

Eenderde van de mensen die last hebben van oorsuizen is van mening dat zij niet begrepen worden door de rest van het gezin. De directe leefomgeving blijkt in de ogen van degene met oorsuizen nog minder begripvol; slechts 15% van de respondenten voelt zich door genoemde collega's, burens of vrienden begrepen. Bijna driekwart geeft aan inmiddels te hebben leren leven met de klachten die bij oorsuizen horen.

Oorsuizen en de arts

De huisarts blijkt voor de meeste respondenten de arts te zijn die het meest geraadpleegd wordt, gevolgd door de KNO-arts. De meerderheid is binnen een half jaar na aanvang van de eerste klachten naar de arts gegaan, een kwart heeft er enkele jaren mee gewacht. Volgens ruim een kwart van de mensen die een arts bezocht hebben was de reactie van de arts op de klachten: "niks aan te doen". Eén op de vijf kreeg te horen dat hij ermee moest leren leven. De daadwerkelijke diagnose 'oorsuizen' is bij vier van de tien mensen gesteld en dan met name door de KNO-arts

(71%); de huisarts stelde in 19% van de gevallen de diagnose. Bij de helft van de respondenten heeft de arts bij het stellen van de diagnose een specifieke oorzaak aangegeven.

Behandeling en therapieën

Een meerderheid van de respondenten weet geen behandeling voor oorsuizen te noemen, één op de tien noemt medicijnen of homeopathische middelen. Onder de respondenten die gebruik maken van hulpmiddelen om het oorsuizen te verminderen, blijken geneesmiddelen en homeopathische middelen het meest gebruikt te worden, gevolgd door hoor- en maskeertoestellen.

Opvallend is dat ontspanning- en massageoefeningen niet zo vaak genoemd worden als hulpmiddel om oorsuizen te verminderen, maar wel hoog op de tevredenheidsladder scoren; maar liefst 94% geeft aan hier baat bij te hebben.

Informatievoorziening

Door drie van de tien mensen die last hebben van oorsuizen wordt of werd weleens naar informatie gezocht over de specifieke gehooraandoening. Deze informatie werd grotendeels gezocht via het internet, echter met name door jongeren. Een patiëntenvereniging werd in zeer kleine aantallen geraadpleegd. Dit is niet zo verwonderlijk gezien het feit dat maar liefst tweederde van de respondenten aangeeft de NVVS of Nationale Hoorstichting niet te kennen.

Inleiding

Een aantal mensen die slechthorend zijn, hebben ook last van tinnitus oftewel oorsuizen. Tinnitus is een ooraandoening waarbij mensen in één of beide oren suizende, ruisende, brommende of piepende geluiden horen die niet van buiten afkomstig zijn. Het geluid is meestal voortdurend aanwezig, hoog of laag, hard of zacht, of afwisselend hard en zacht.

Het voortdurende lawaai in het hoofd is een zware geestelijke belasting, die het leven kan gaan beïnvloeden, zelfs beheersen en een normaal functioneren ernstig kan belemmeren. Zeker in de beginperiode, als de diagnose nog niet is gesteld, vragen mensen zich vaak af of zij zich dingen verbeelden. Omdat het moeilijk is de klacht aan anderen uit te leggen - er is immers aan hen niks te horen of te zien - krijgt iemand met tinnitus vaak het gevoel niet serieus genomen te worden. Ook reageren mensen in de omgeving vaak met onbegrip.

Om te onderzoeken hoe groot de bekendheid van en het begrip voor deze aandoening in Nederland is, heeft het NIPO op initiatief van de NVVS en in opdracht van de Nationale Hoorstichting een onderzoek uitgevoerd onder een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking. Tevens is er een onderzoek uitgevoerd onder mensen die last hebben van tinnitus. Op deze manier wordt bekeken hoe groot de invloed van tinnitus op het dagelijks leven kan zijn. Het onderzoek kon gerealiseerd worden dankzij een bijdrage van de Stichting Fondsenwervingacties Volksgezondheid.

In de periode van 30 mei tot en met 17 juni is een groep van 1103 representatieve Nederlanders via de NIPO CAPI@HOME omnibus ondervraagd. In de periode van 5 tot en met 15 juli zijn 471 mensen ondervraagd die soms, regelmatig of continu last hebben van tinnitus en hiervoor al een arts bezocht hebben. Achteraf bleek 10% van de respondenten toch geen arts bezocht te hebben. Om het rapport zo volledig mogelijk te maken is besloten deze uitkomsten toch mee te nemen.

1 Inleving van de Nederlandse bevolking

In dit hoofdstuk zullen de resultaten van het opinie-onderzoek dat onder de Nederlandse bevolking gehouden is gepresenteerd worden. Aan bod komen hier de bekendheid van en het begrip voor tinnitus en oorsuizen.

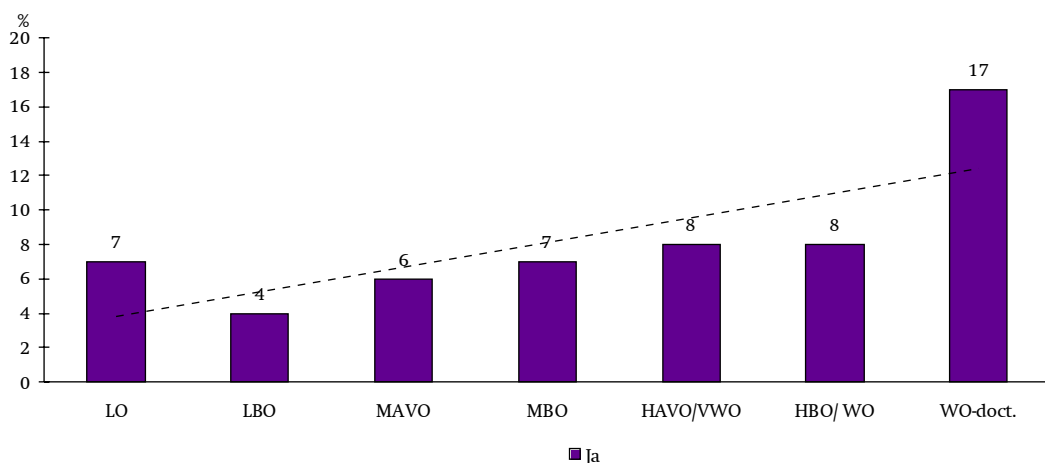
1.1 Bekendheid tinnitus

In deze paragraaf zullen de resultaten over de bekendheid van Nederlandse bevolking met de term tinnitus en het begrip oorsuizen worden weergegeven.

1.1.1 Oorsuizen vele malen bekender dan tinnitus

De bekendheid van de medische term tinnitus is gering; nog geen één van de tien ondervraagden (7%) heeft weleens iets gehoord, gezien of gelezen over tinnitus. De bekendheid is het hoogst onder vrouwen (8%) en oudere Nederlanders (9%). In medisch opinie-onderzoek blijkt overigens heel vaak dat veel ziektebeelden bij vrouwen bekender zijn dan bij mannen. De bekendheid van tinnitus loopt op met de hoogte van de opleiding:

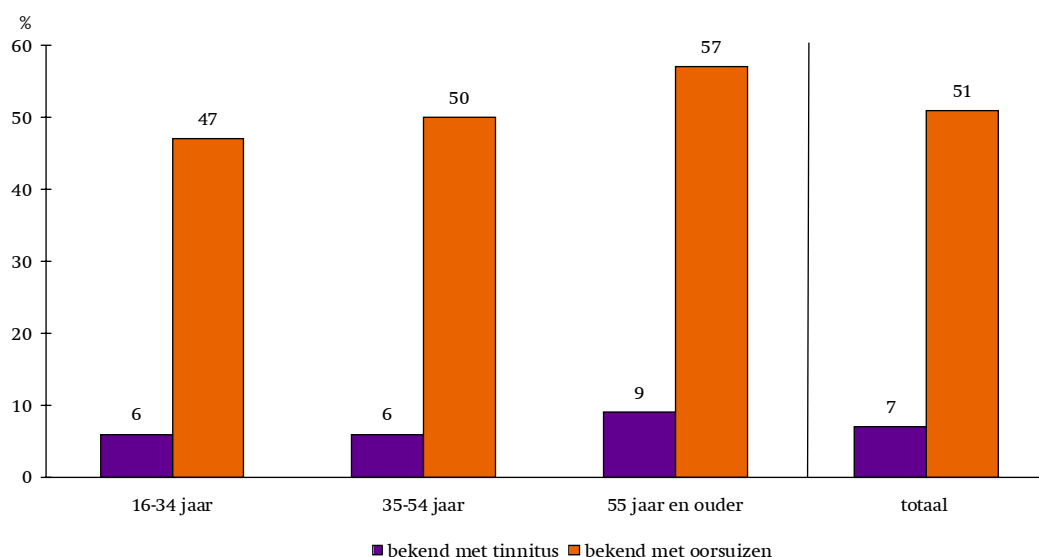
1 | Heeft u weleens iets gehoord, gezien of gelezen over tinnitus (n=1103)

De respondenten die wel eens gehoord hebben van tinnitus (n=79) blijken bijna allemaal te weten dat dit een aandoening aan het gehoor betreft (95%). De andere voorgelegde mogelijke omschrijvingen van het begrip tinnitus werden door geen enkele respondent aangehaald.

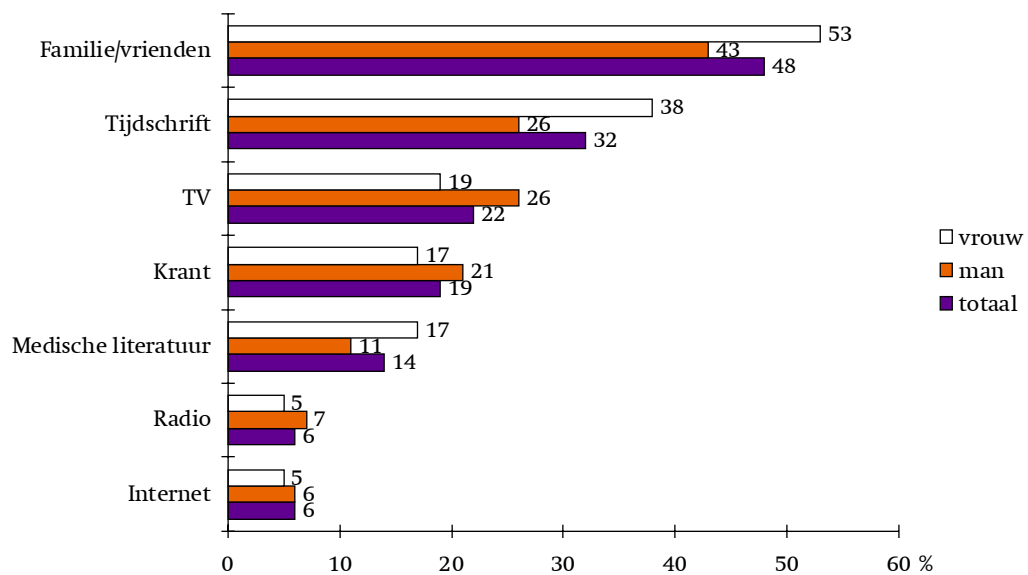
Als er vervolgens aan de respondenten wordt uitgelegd dat tinnitus de medische term is voor oorsuizen neemt de bekendheid toe. De helft van de Nederlanders (51%) heeft wel eens iets van oorsuizen vernomen. Ook hierbij geldt weer dat met name onder vrouwen (53%) en oudere Nederlanders (57%*) de bekendheid het hoogst is. In onderstaande grafiek wordt de bekendheid onder de leeftijdsgroepen geïllustreerd:

2 | Heeft u wel eens iets gehoord, gezien of gelezen over tinnitus/ oorsuizen? (n=1103)

Bijna de helft (48%) van degenen die wel eens van oorsuizen gehoord hebben heeft de informatie van familie of vrienden. Vrouwen hebben deze informatie significant vaker van familie of vrienden dan mannen (53%* versus 43%).

3 | Waar heeft u wel eens wat over oorsuizen gehoord, gelezen of gezien? (n=573)

Zo'n 3% van de respondenten (n=17) die aangeven het begrip oorsuizen kennen geven aan hiervan gehoord te hebben omdat ze er zelf last van hebben. Het overgrote deel (n=11) hiervan is 55 jaar of ouder.

1.1.2 Oorsuizen: suisgeluiden in het oor

Meer dan de helft (53%) van de respondenten die wel eens van oorsuizen gehoord hebben denkt dat het 'het horen van bijgeluiden (ruisen, suizen, piepen, zoemen, zeeruis) in het oor' betreft. In vrijwel alle gegeven antwoorden zit wel een kern van waarheid.

4 | Wat is oorsuizen volgens u? (n=573)

	Totaal n=573 (%)
Bijgeluiden/ suizen/ piepen/ zoemen/ ruisen (van zee) in het oor	53
Constant aanwezig/ langdurig geluid	28
Het horen van geluiden die er niet zijn/ anderen niet horen	16
Storend irritant geluid	7
Hoge fluittonen	7
Geluid van binnenuit	5
Beperkt het gehoor/ dichtzitten van het oor	4
Stromen van het bloed/ vaatvernauwing	3
Rare geluiden in het oor algemeen	3
Weet niet / geen idee	5

1.2 Prevalentie van oorsuizen

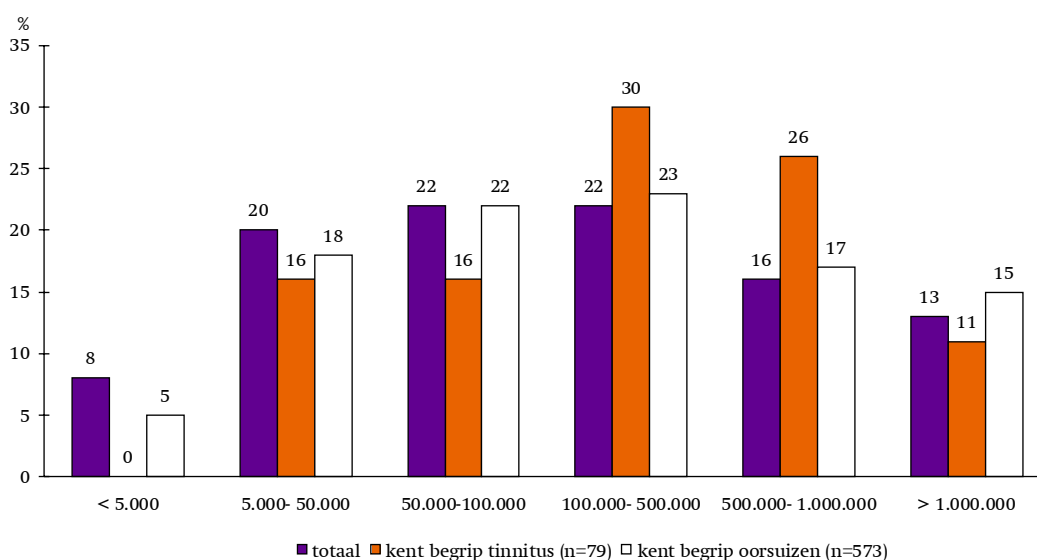
In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de vraag hoeveel mensen in Nederland oorsuizen hebben. Allereerst is de vraag gesteld of men een inschatting kan geven van het aantal Nederlanders met oorsuizen. Ook zijn vragen aan de orde gekomen of men mensen kent met oorsuizen.

1.2.1 Het aantal mensen dat oorsuizen heeft

Volgens een schatting van de NVVS blijken er in Nederland momenteel circa een miljoen mensen wel eens oorsuizen bij zichzelf opgemerkt te hebben. Uit de screening van het NIPO onderzoek, die is herwogen naar de Nederlandse cijfers, blijkt dat 13% van de Nederlandse bevolking wel eens last heeft van piepende, ruisende en suizende geluiden die anderen niet kunnen horen. Dit staat gelijk aan twee miljoen mensen.

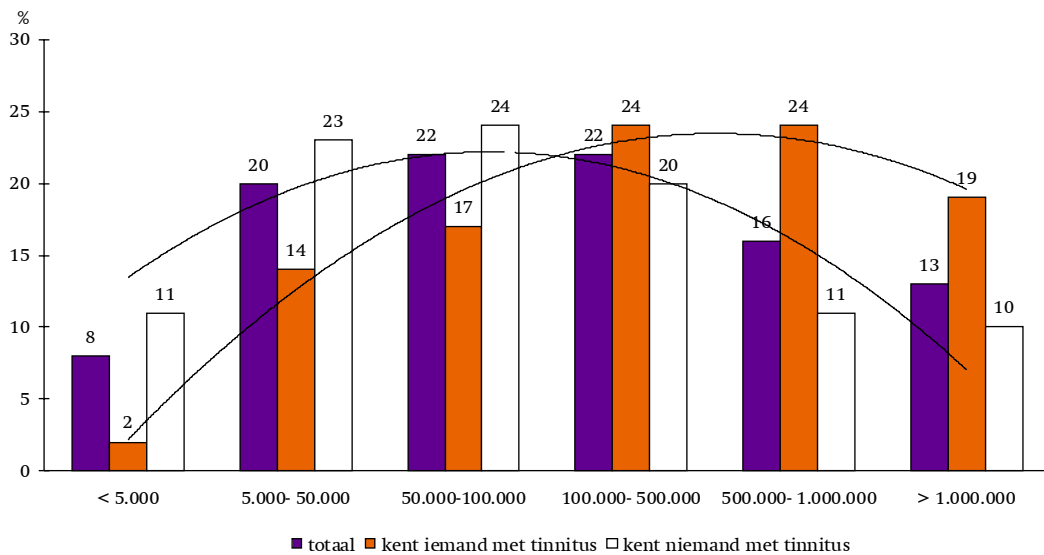
Ruim twee van de tien Nederlanders (22%) denken dat er in Nederland tussen 50.000 en 100.000 mensen met oorsuizen zijn. Eenzelfde percentage denkt dat er tussen de 100.000 en de 500.000 gevallen met oorsuizen in Nederland zijn. Er heerst dus grote verdeeldheid. De respondenten die wel eens wat over tinnitus of oorsuizen gehoord, gezien of gelezen hebben blijken een wat betere inschatting te kunnen geven van het aantal mensen in Nederland wat aan deze aandoening lijdt.

5 | Hoe vaak komt oorsuizen volgens in Nederland voor? (n=1103)

Degenen die iemand kennen met oorsuizen kunnen (logischerwijs) een significant betere inschatting geven.

6 | Hoe vaak komt oorsuizen volgens in Nederland voor? (n=1103)

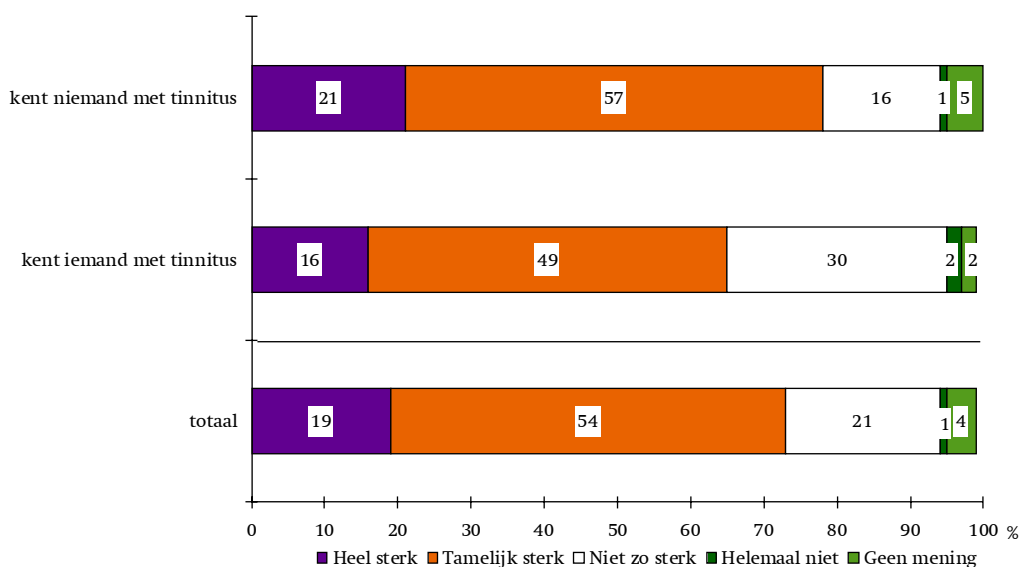
1.3 Oorsuizen in het dagelijkse leven

Hebben mensen enig idee van de impact van een aandoening zoals oorsuizen op het dagelijks leven?

1.3.1 Oorsuizen beïnvloedt het leven tamelijk sterk

Meer dan de helft van de Nederlandse bevolking (54%) denkt dat het dagelijkse leven van iemand die oorsuizen heeft tamelijk sterk beïnvloed wordt door deze aandoening. Nederlanders die iemand kennen die deze aandoening heeft zien de levensomstandigheden hierbij minder somber in:

7 | In welke mate denkt u dat het dagelijkse leven van iemand die oorsuizen heeft wordt beïnvloed door deze aandoening? (n=1103)

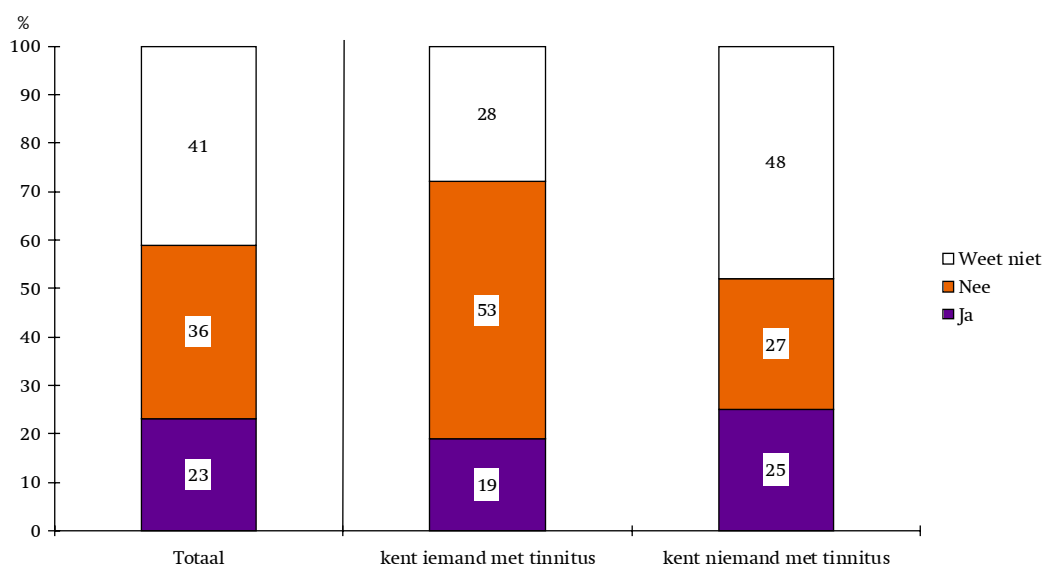

1.3.2 Grote onbekendheid over mogelijke curatieve behandeling bij oorsuizen

Momenteel bestaat er (nog) geen behandeling die oorsuizen verhelpt. Natuurlijk zijn er wel enige behandelingen mogelijk die het leven met oorsuizen draaglijker maken.

Bijna een kwart van de respondenten (23%) denkt wel dat er een behandeling tegen oorsuizen is. Maar meer dan vier op de tien Nederlanders (41%) heeft geen idee of er een behandeling bestaat die oorsuizen verhelpt. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de gemiddelde Nederlander geen idee heeft of oorsuizen verholpen kan worden. Ouderen (55+) blijken significant minder vaak van mening te zijn dat oorsuizen verholpen kan worden dan jongeren tussen de 16 en de 34 jaar (19%* versus 27%*). Het kennen van iemand met oorsuizen, heeft ook invloed op de resultaten:

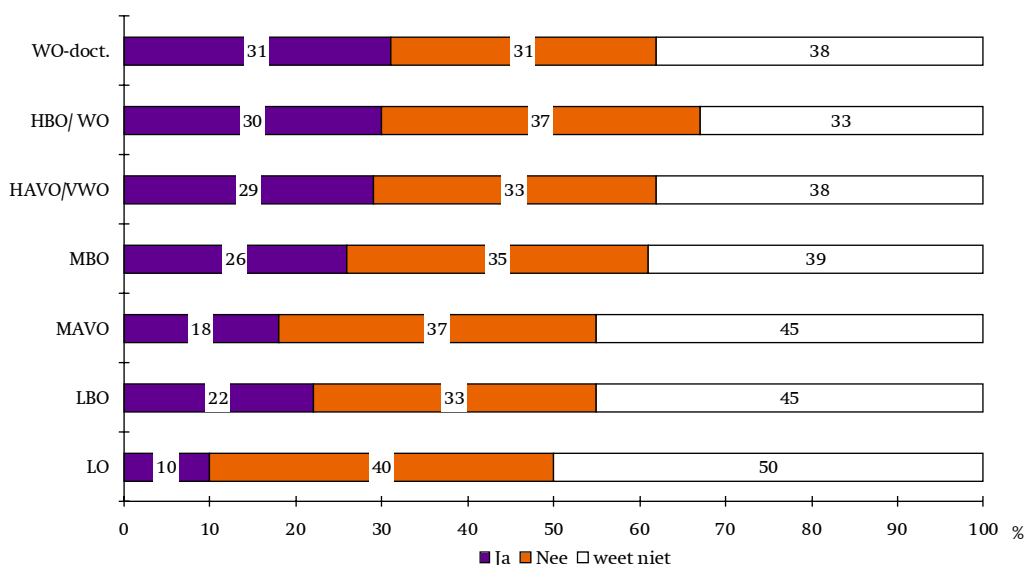
8 | Denkt u dat er een behandeling bestaat die oorsuizen verhelpt? (n=1103)

Mensen met in hun omgeving iemand die lijdt aan oorsuizen weten significant vaker dan gemiddeld dat er geen behandeling tegen deze aandoening mogelijk is (53%* versus 36%*).

Ook de hoogte van de opleiding heeft invloed op het vertrouwen in de medische wereld: hoe hoger de opleiding, hoe vaker men geneigd is te denken dat oorsuizen middels een behandeling verholpen kan worden.

9 | *Denkt u dat er een behandeling bestaat die oorsuizen verhelpt? (n=1103)*

Gezien de correlatie tussen opleiding en welstand, speelt welstand logischerwijs ook een rol: in de hoogste welstandsklasse (A) denkt men significant vaker dan gemiddeld dat er een behandeling bestaat die oorsuizen kan verhelpen (33%* versus 23%). Dit vertrouwen loopt af met de welstandsklasse.

1.3.3 Eenderde van de bevolking kent iemand met oorsuizen

Meer dan eenderde van de Nederlandse bevolking (35%) kent iemand in zijn omgeving die last heeft van oorsuizen. Vooral ouderen (55+) blijken vaak iemand met deze aandoening te kennen (43%*). Van de respondenten die wel eens gehoord hebben van de term tinnitus, blijken zelfs bijna zeven op de tien mensen (69%*) iemand te kennen die oorsuizen heeft.

Mensen die nog nooit van de term oorsuizen hebben gehoord blijken achteraf toch (slechts) in 16% van de gevallen iemand te kennen met deze aandoening.

1.3.4 Bij eerste symptomen naar huisarts

Meer dan een kwart van het Nederlandse publiek (28%) geeft aan dat als ze ooit zelf te maken krijgt met de symptomen die horen bij oorsuizen, er direct naar een mogelijk oplossing gezocht zal worden. Een kwart van de ondervraagden (25%) denkt (stapel) gek te worden van de symptomen die horen bij deze aandoening.

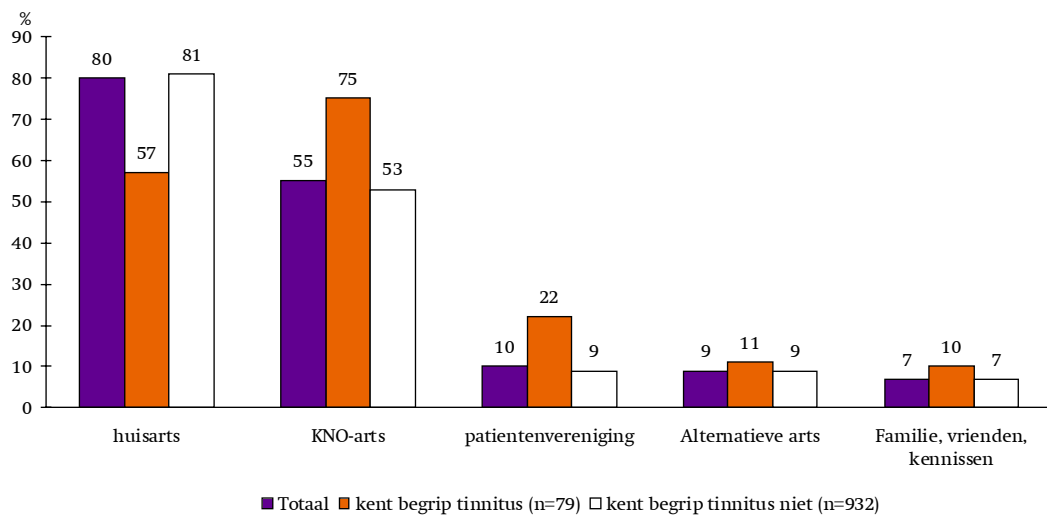
10 | *Hoe zou u reageren als u voordurend een geluid (piepende, ruisende, brommende of suizende geluiden) hoort en deze niet meer kwijtraakt? (n=1103)*

	Totaal n=1103 (%)
Naar hulp/ oplossing zoeken/ naar huisarts/ KNO arts gaan	28
(stapel) gek worden	25
Vervelend/ lastig/ hinderlijk	15
Geïrriteerd/ chagrijnig/ prikkelbaar/ kriegelig	13
Mee leren leven/ gewend aan raken	11
Storend/ irritant	6
Gestresst/ nerveus/ onrustig/ ongeduldig	4
Proberen te negeren/ op iets anders te concentreren	4
Weet niet/ geen idee	5

Indien zich de bovenstaande symptomen zouden voortdoen, zou een overgrote meerderheid van het Nederlandse publiek hulp gaan zoeken bij de huisarts (80%). Meer dan de helft van de bevolking (55%) zou (ook) bij de KNO-arts langsgaan. In het huidige Nederlandse gezondheidsstelsel waar de huisarts de functie van 'poortwachter' vervult, is dit ook een logische volgorde: eerst de huisarts, dan de KNO-arts.

Opvallend is dat de groep respondenten die wel eens van de term tinnitus hebben gehoord significant sneller geneigd zijn bij de KNO-arts langs te gaan dan de gemiddelde Nederlander (75%* versus 55%). Tevens blijkt de gang naar de patiëntenvereniging onder de groep respondenten die bekend zijn met de term tinnitus wat makkelijk te gaan dan gemiddeld (22%* versus 10%).

11 | Waar zou u hulp gaan zoeken als u voortdurend een geluid hoort dat u niet meer kwijt raakt?
(n=1103)

Ook Nederlanders die iemand kennen die last heeft van oorsuizen blijken significant minder vaak naar de huisarts (73%* versus 80%), en significant vaker naar de KNO-arts te willen gaan dan gemiddeld (61%* versus 55%).

2 Beleving onder mensen die oorsuizen hebben

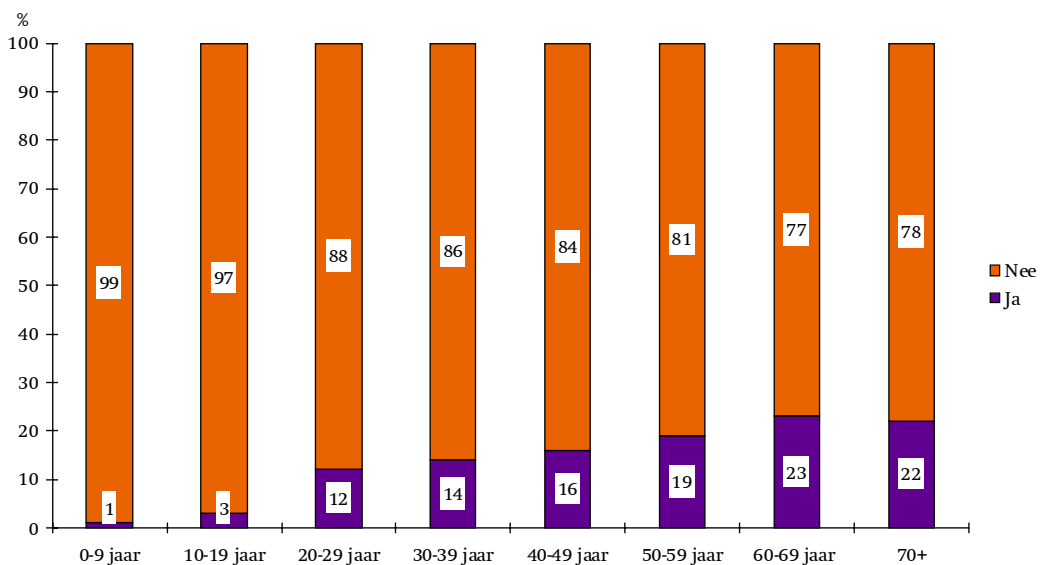
In dit hoofdstuk zullen de resultaten van het onderzoek dat onder 471 mensen die last hebben van oorsuizen gehouden is gepresenteerd worden. Deze mensen zijn voorafgaand aan het onderzoek gescreend op de aanwezigheid en de ernst van het oorsuizen. Ook hebben zij allen in deze screening aangegeven een arts bezocht te hebben voor deze aandoening.

In dit hoofdstuk zal het (dagelijkse) leven met oorsuizen, begrip van de omgeving, bekende en gebruikte behandelingsvormen, gebruikte informatiebronnen en medische hulpverlening aan bod komen. Wat is de impact van oorsuizen op je leven? En hoe gaan de mensen die er last van hebben hiermee om?

2.1 Oorsuizen onder de Nederlandse bevolking

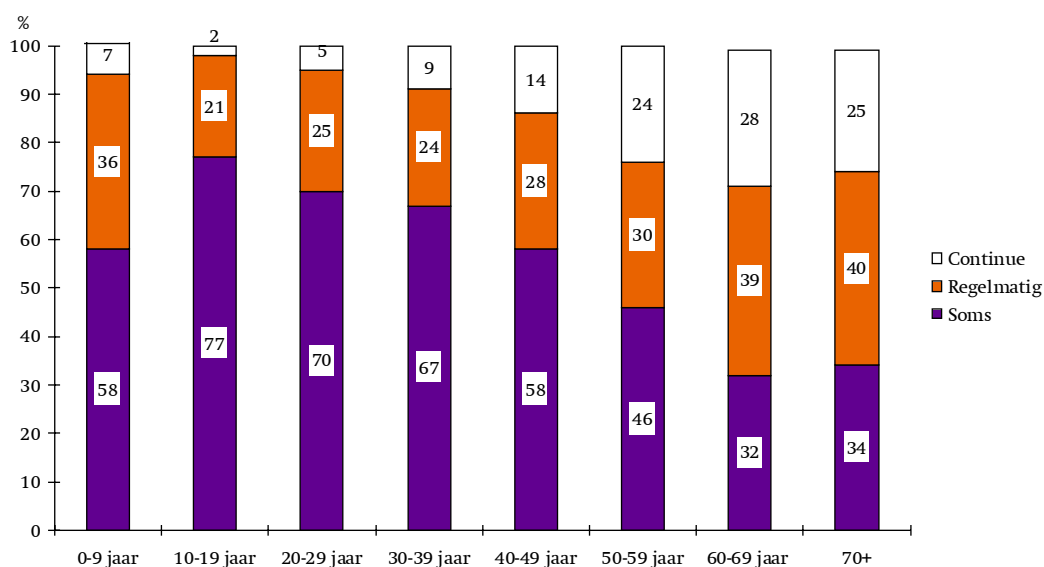
Uit de screening, die is herwogen naar de Nederlandse cijfers, blijkt dat 13% van de Nederlandse bevolking wel eens last heeft van piepende, ruisende en suizende geluiden die anderen niet kunnen horen. (de screening wordt gehouden onder alle leeftijdsgroepen, in tegenstelling tot de rest van het onderzoek dat onder 18 jaar en ouder gehouden is). Er is nauwelijks een verschil tussen de seksen waar te nemen. Wel loopt het percentage mensen die last hebben van oorsuizen op met de leeftijd.

12 | Heeft u wel eens last van geluiden (piepen, ruisen, suizen) die anderen niet kunnen horen?

Meer dan de helft (52%) van de Nederlanders die last hebben blijken dit ‘soms’ te hebben. Eenderde (31%) heeft er ‘regelmatig’ last van, terwijl zo’n 17% aangeeft er ‘continu’ last van te hebben. Deze categorie loopt overigens ook weer op met de leeftijd

13 | Mensen met verschillende gradaties van oorsuizen naar leeftijd

Toch blijkt bijna de helft (45%) van de mensen die last hebben wel eens een arts hiervoor bezocht te hebben.

2.2 Ernst van oorsuizen

De ernst van oorsuizen kan afgeleid worden uit de frequentie waarmee men er last van heeft. Hoort men *soms* geluiden die anderen niet kunnen horen, of gebeurt dit op een *regelmatige* basis? Oorsuizen kan zelfs zulke ernstige vormen aannemen zodat er *continu* een piepend, ruisend of suizend geluid wordt waargenomen. Mensen die verschillende gradaties van oorsuizen hebben zullen in het gehele rapport van elkaar onderscheiden en vergeleken worden.

In het onderzoek hebben 229 respondenten deelgenomen die last hebben van de ernstigste vorm van oorsuizen: het *continu* horen van geluiden die anderen niet horen. Eenderde van de ondervraagden (n=156) heeft *regelmatig* last van geluiden die anderen niet kunnen horen.

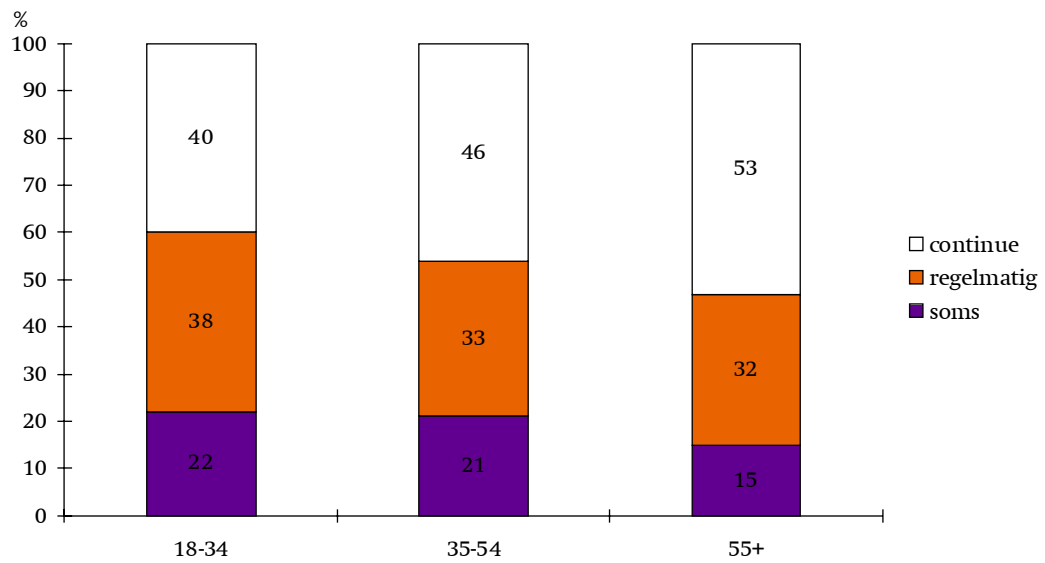
14 | Ernst van oorsuizen (n=471)

	totaal n=471 (%)	ABS
Soms	18	86
Regelmatig	33	156
Continu	48	229

Voorafgaand aan het onderzoek is een bepaalde steekproef van mensen met oorsuizen benaderd, om zo een 50/50 verdeling te behalen tussen mensen die *regelmatig* en *continu* last hebben van oorsuizen. Zoals in tabel 14 af te lezen valt, is deze verdeling niet exact geworden zoals vooraf voorgenomen. Om toch alle resultaten te rapporteren, is besloten de respondenten die *soms* last hebben van oorsuizen ook mee te nemen in de rapportage.

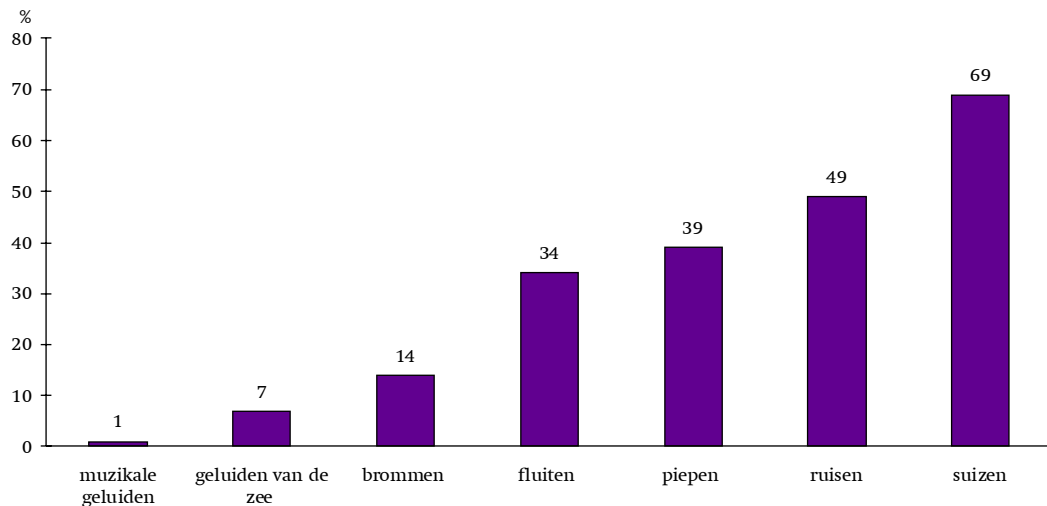
Tussen de leeftijd en het geslacht zijn geen significante verschillen in de ernst van het oorsuizen waar te nemen, maar het zwaartepunt verplaatst zich naar de *continue* vorm als de leeftijd stijgt.

15 | Ernst van oorsuizen in relatie tot de leeftijd (n=471)

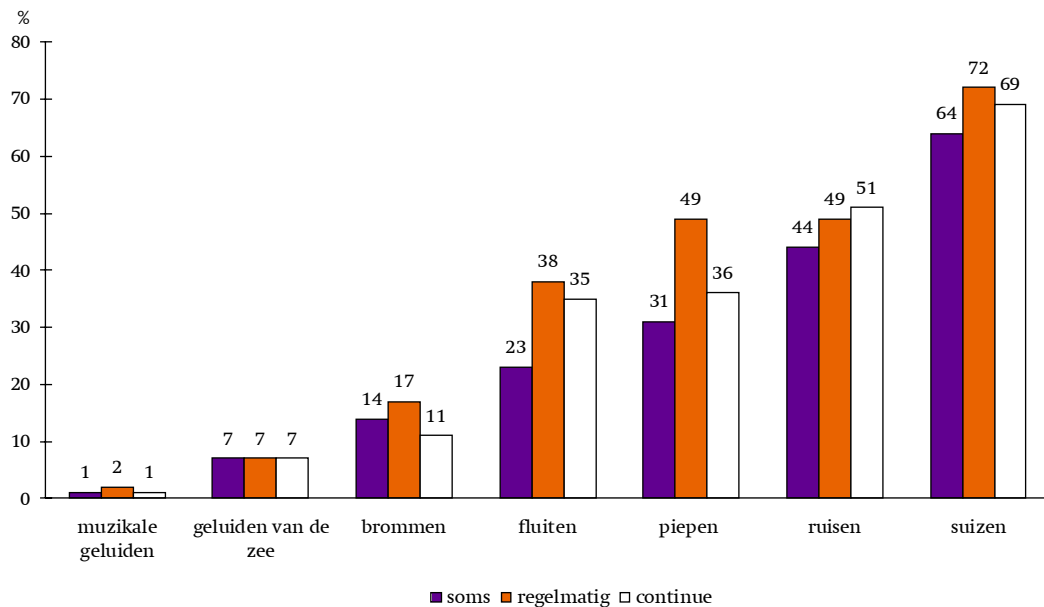

Het meest voorkomende geluid dat waargenomen wordt (die anderen niet kunnen horen) is een suizend geluid (69%). Bijna de helft van de ondervraagden (49%) geeft aan een ruisend geluid te horen.

16 | Aard van de geluiden (n=471)

Mensen die *regelmatig* last hebben van oorsuizen horen significant vaker dan gemiddeld een piepend geluid (49%*), terwijl mensen die *soms* last hebben oorsuizen significant *minder* vaak dan gemiddeld fluitende tonen waarnemen (23%*).

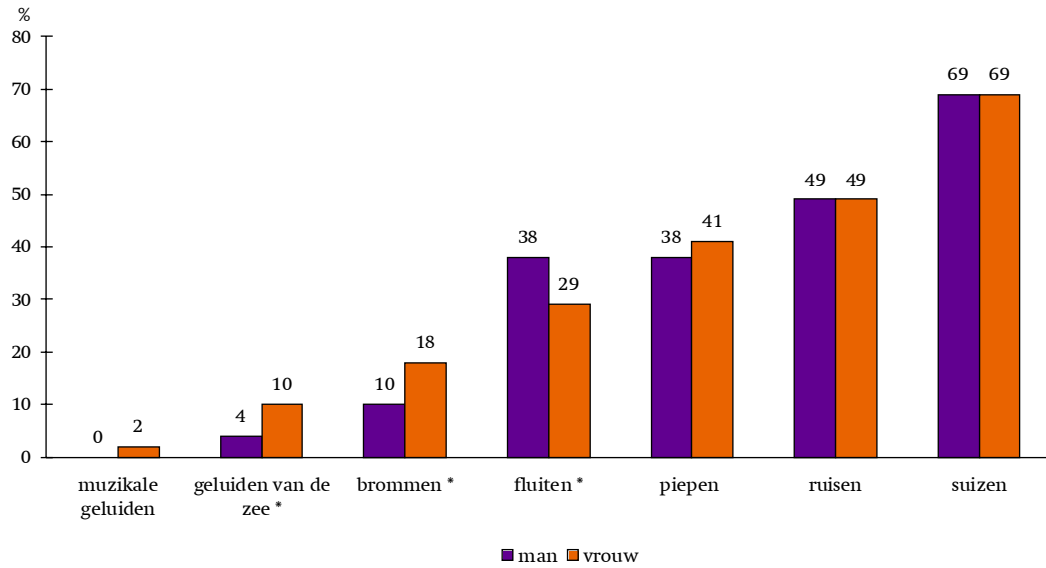

Mensen die hun hele leven al last hebben van oorsuizen blijken significant minder vaak dan gemiddeld suizende geluiden (44%*) en significant vaker dan gemiddeld piepende geluiden (56%*) waar te nemen.

Respondenten die een jaar of korter last hebben van oorsuizen blijken significant minder vaak dan gemiddeld fluitende (15%*) of brommende (5%*) tonen te horen.

Opvallend is dat er significante verschillen zitten tussen mannen en vrouwen als het gaat om de aard van de geluiden: mannen horen vaker dan vrouwen fluitende tonen (38%* versus 29%*), maar minder vaak brommende geluiden (10%* versus 18%*).

18 | Aard van de geluiden naar geslacht (n=471)

(*)= significant verschil

2.3 Prevalentie van oorsuizen

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de vraag hoeveel mensen in Nederland oorsuizen hebben. Allereerst is de vraag gesteld of men een inschatting kan geven van het aantal Nederlanders met oorsuizen.

2.3.1 Het aantal mensen dat oorsuizen heeft

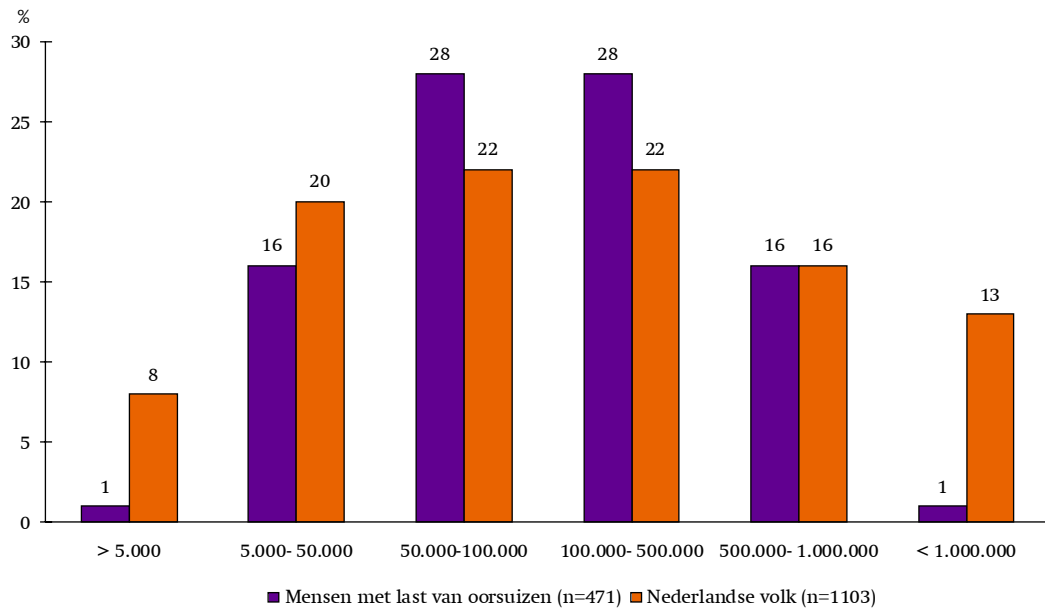
Volgens een schatting van de NVVS blijken er in Nederland momenteel circa een miljoen mensen wel eens oorsuizen bij zichzelf opgemerkt te hebben. Uit de screening van het NIPO onderzoek, die is herwogen naar de Nederlandse cijfers, blijkt dat 13% van de Nederlandse bevolking wel eens last heeft van piepende, ruisende en suizende geluiden die anderen niet kunnen horen. Dit staat gelijk aan twee miljoen mensen.

Ruim eenkwart van de respondenten uit het NIPO-onderzoek die zelf last hebben van oorsuizen (28%) denkt dat er in Nederland tussen 50.000 en 100.000 mensen met oorsuizen zijn. Een zelfde percentage denkt dat er tussen de 100.000 en de 500.000 gevallen met oorsuizen in Nederland zijn.

Mensen die *continuu* last hebben van oorsuizen blijken vaker dan gemiddeld van mening te zijn dat Nederland tussen de 100.000 en 500.000 mensen telt die oorsuizen hebben (34%*).

Er heerst dus grote verdeeldheid. Evenals het Nederlandse publiek hebben de mensen die oorsuizen hebben eigenlijk geen idee wat de prevalentie van oorsuizen is.

19 | Hoe vaak komt oorsuizen volgens in Nederland voor? (n=471)

Respondenten die al meerdere jaren last hebben van oorsuizen schatten significant vaker dan gemiddeld (18%*) in dat Nederland tussen de 500.000 en 1.000.000 mensen met oorsuizen telt, terwijl mensen die een jaar of korter last hebben deze schatting significant minder vaak dan gemiddeld geven (7%*).

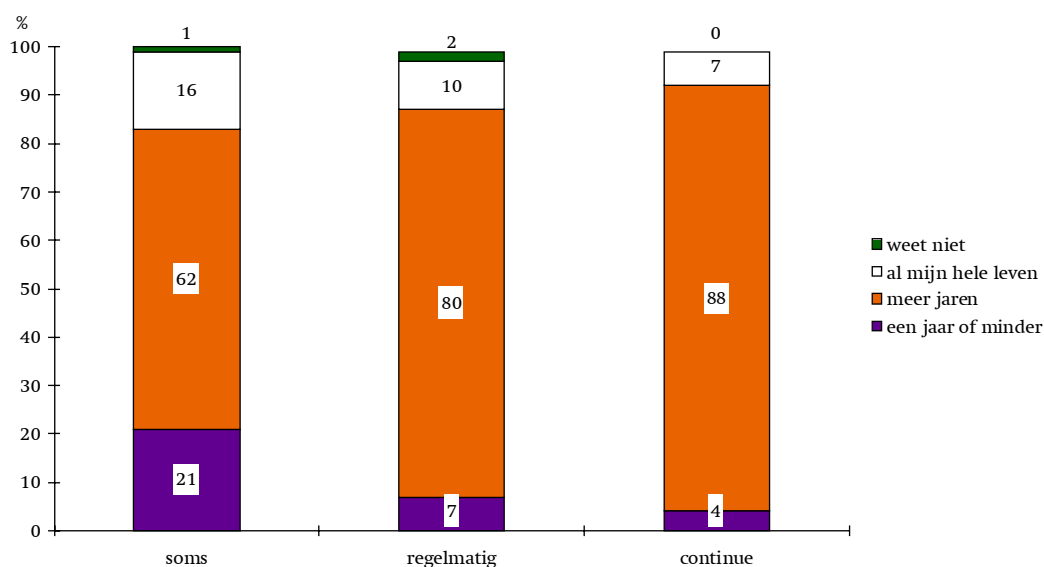
Ook hier weer een significant verschil tussen de seksen: mannen schatten vaker in dat er tussen de 500.000 en 1.000.000 mensen in Nederland oorsuizen hebben dan vrouwen (20%* versus 12%*).

2.4 Overgrote meerderheid heeft al jaren last van oorsuizen

Een overgrote meerderheid van de ondervraagden (81%) heeft al *meerdere* jaren last van oorsuizen. Eén op de tien respondenten (10%) heeft al *het hele leven* last van deze aandoening aan het gehoor.

Opvallend is hier verband tussen gradatie van oorsuizen en de periode dat men er last van heeft: mensen die *soms* last hebben van oorsuizen blijken minder vaak dan gemiddeld (62%*) al *meerdere* jaren last te hebben van deze aandoening, terwijl mensen die *continue* last hebben juist vaker dan gemiddeld (88%*) *meerdere* jaren last hebben van oorsuizen. Daarentegen blijken respondenten die *soms* last hebben van oorsuizen veel vaker dan respondenten die er *continue* last van hebben al *hun hele leven* last te hebben (16% versus 7%*).

20 | Hoe lang heeft men al last van oorsuizen naar ernst van de aandoening (n=471)

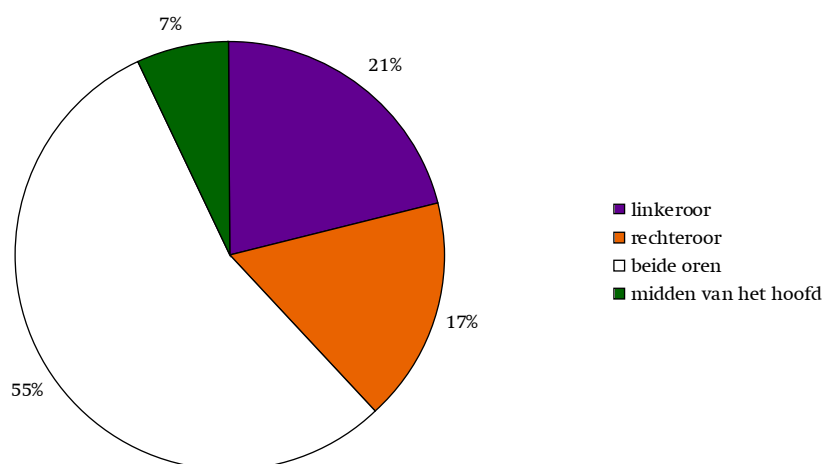
Mensen van 55 jaar en ouder hebben significant vaker dan gemiddeld al *meerdere jaren* last (86%*).

Mensen die last hebben van oorsuizen hebben dit gemiddeld al 11,4 jaar. Jongeren tussen de 18 en 34 jaar hebben er (uiteeraard) significant minder lang last van dan gemiddeld (9,3 jaar *), terwijl ouderen (55+) er met gemiddeld 12,3 jaar het langst last van hebben,

2.5 Oorsuizen in de meeste gevallen in beide oren

In meer dan de helft van de gevallen blijkt het oorsuizen in beide oren te zitten (58%).

21 | Locatie van het oorsuizen (n=471)

Tussen de verschillende gradaties waarin oorsuizen kan voorkomen, blijken geen grote verschillen in de locatie van het oorsuizen te zitten. Het enige verschil is dat het oorsuizen vaker in het midden van het hoofd zit bij mensen die *continu* last hebben (9%). Bij de mensen die *soms* last hebben is dit maar in 3% van de gevallen. Dit verschil is echter niet significant.

Mensen die al hun hele leven last hebben van oorsuizen blijken significant vaker dan gemiddeld last te hebben aan beide oren (80%*), bij mensen die een jaar of korter last hebben is dit significant minder vaak (37%*).

2.6 Oorsuizen is vervelend, irritant en lastig

Als de respondenten door middel van maximaal tien steekwoorden mogen omschrijven hoe het is om te leven met oorsuizen, blijken vooral de termen vervelend (30%), lastig (28%) en irritant (27%) naar voren te komen. Slechts 12% noemt 'acceptatie'.

22 | Omschrijving 'leven met oorsuizen' (n=471)

	Totaal n=471 (%)
Vervelend	30
Lastig	28
Irritant	27
(Dood)-vermoeiend	16
Hinderlijk	14
Gewenning	12
Acceptatie (ermee leren leven)	12
Storend	8
Rusteloos, onrustig, nooit rust	6
Concentratieverlies/ afgeleid	6
Angstig/ nerveus makend/ onzeker	5
Slechthorend worden/ doof worden	5

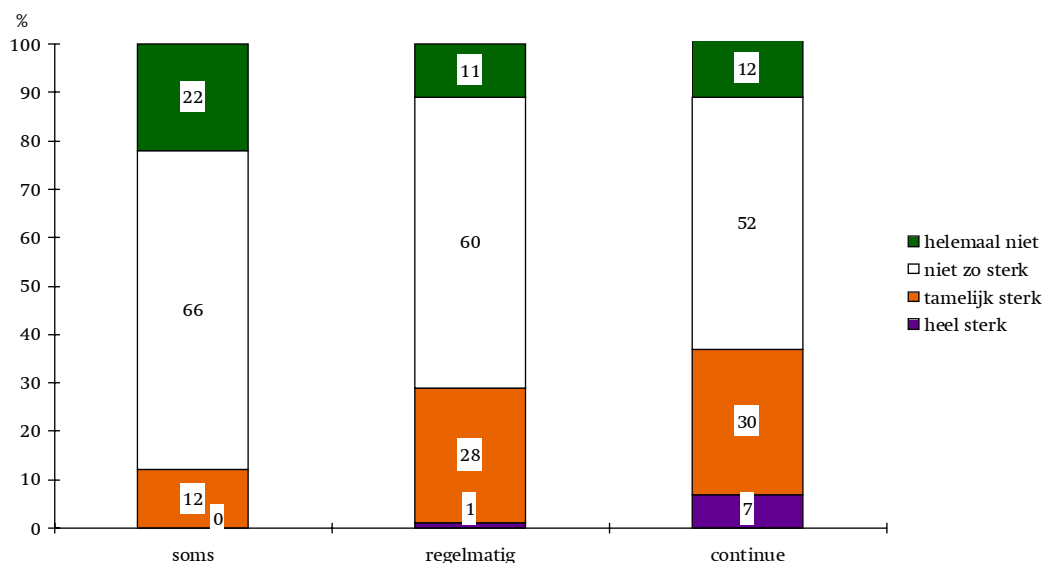
2.7 Invloed van oorsuizen op dagelijks leven niet zo sterk

Meer dan de helft van de mensen die last heeft van oorsuizen (57%) zegt dat het dagelijkse leven niet zo sterk beïnvloed wordt door deze aandoening aan het gehoor. Slechts 3% zegt een heel sterke invloed van het oorsuizen te ondervinden.

Tussen de verschillende gradaties van oorsuizen bestaan er wel significante verschillen in de mate van beïnvloeding van het dagelijkse leven. Mensen die *continu* last hebben van oorsuizen blijken significant vaker een hele sterke dagelijkse invloed te ervaren dan de *soms* of *regelmatige* lijdens (7%* versus 0-1%*).

Respondenten die *soms* last hebben geven, in vergelijking met personen die *regelmatig* of *continu* last van oorsuizen hebben, significant vaker aan dat deze aandoening helemaal geen invloed op het dagelijkse leven heeft (22%* versus 11-12%).

23 | Invloed van oorsuizen op het dagelijkse leven (n=471)

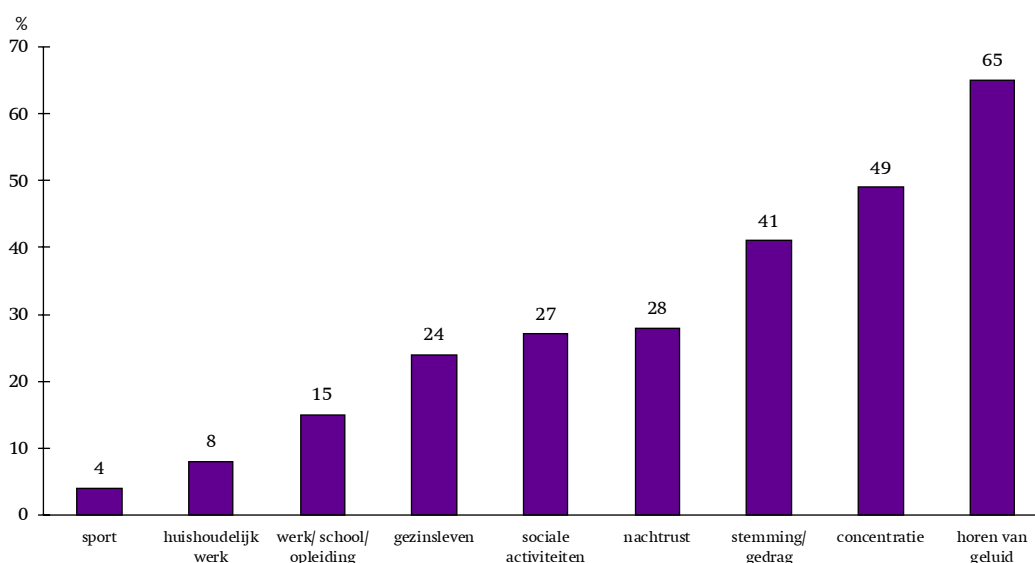

Respondenten die omwille van hun oorsuisklachten een arts hebben bezocht geven ook significant vaker dan gemiddeld aan dat de invloed tamelijk sterk is (28%* versus 26%). Mensen die geen arts bezocht hebben geven significant minder vaak dan gemiddeld aan dat het een tamelijk sterke invloed betreft (8%* versus 26%).

2.7.1 Invloed vooral sterk op horen van normaal geluid

Meer dan de helft van de respondenten (65%) geeft aan dat oorsuizen invloed heeft op het horen van normale geluiden, bijv. het volgen van een gesprek. Bijna de helft van de mensen die last heeft van oorsuizen (49%) geeft aan dat oorsuizen een invloed heeft op het concentratievermogen.

24 | Invloed van oorsuizen op dagelijkse bezigheden (n=471)

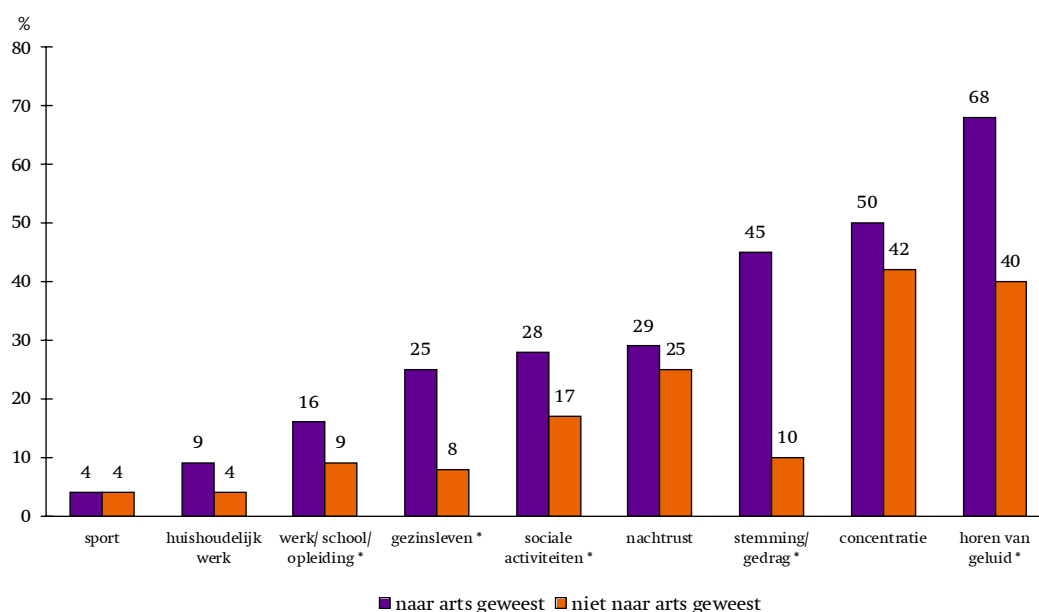
Respondenten worden gemiddeld op 2.7 aspecten van het dagelijks leven door het oorsuizen beïnvloed.

Mensen die last hebben oorsuizen maar hiervoor (nog) geen arts bezocht hebben, blijken op gemiddeld 1.8 vlakken van het dagelijkse leven beïnvloed te worden, terwijl mensen die wel een arts bezocht hebben op gemiddeld 2.8 aspecten last ondervinden.

Respondenten die aangeven dat hun dagelijks leven *heel sterk* door het oorsuizen beïnvloed wordt blijken gemiddeld zelfs 5.8 aspecten te kunnen aanwijzen.

Tevens blijken de aspecten van het dagelijkse leven waar een invloed op ondervonden wordt te verschillen tussen mensen die wel of niet een arts hebben bezocht voor hun oorsuisklachten.

25 | Invloed op dagelijkse bezigheden uitgesplitst naar doktersbezoek (n=471)

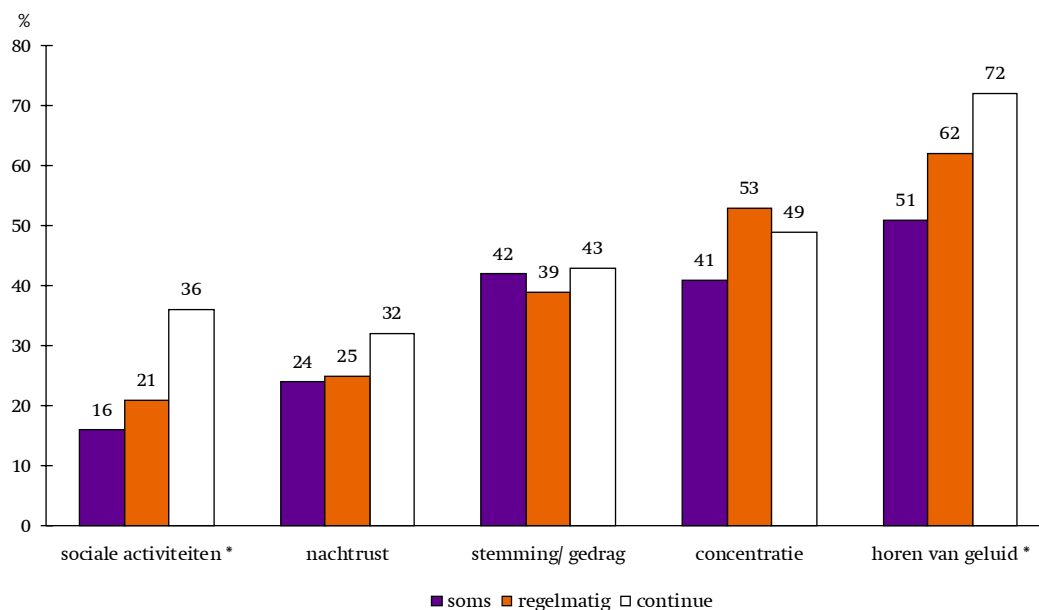

(*) significant verschil

Uit bovenstaande grafiek zou geconcludeerd kunnen worden dat de aspecten waarbij de reactie van beide groepen significant van elkaar verschilt, bij oorsuizen een doorslaggevende reden zou kunnen zijn om naar de arts te stappen. Het meest duidelijke verschil is te zien bij stemming/ gedrag. Als het oorsuizen een dagelijkse invloed heeft op de stemming is men eerder geneigd om naar de arts te stappen om te kijken wat er aan te doen is.

Natuurlijk houdt ook de ernst van de aandoening verband met de specifieke invloed op het dagelijkse leven. Bij sociale activiteiten en het horen van normale geluiden (zoals een gesprek) zijn de verschillen het grootst.

26 | Invloed top vijf naar ernst van het oorsuizen (n=471)

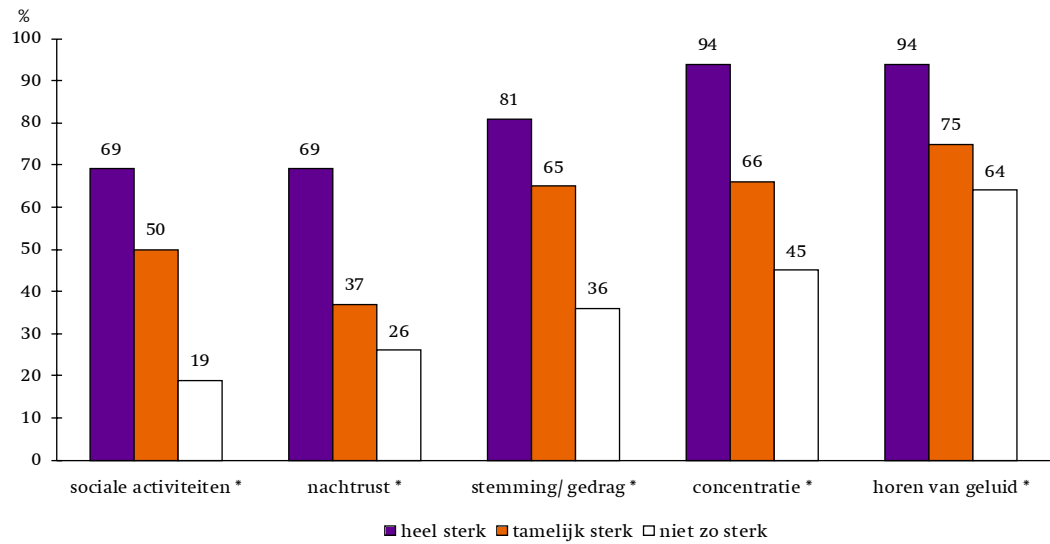
(*) significant verschil

Ook hier blijkt weer een verschil tussen de beide seksen. Mannen vinden vaker dat oorsuizen hun gezinsleven beïnvloedt dan vrouwen (29%* versus 17%*), terwijl bij vrouwen juist de nachtrust vaker wordt beïnvloed dan die van de mannen (34%* versus 23%*).

Jonge mensen (18-34 jaar) blijken significant vaker dan gemiddeld invloed op hun werk/ studie/ opleiding te ondervinden (27%*). De groep van middelbare leeftijd (35-54 jaar) ondervindt een grote invloed van het oorsuizen op hun sociale activiteiten (32%*) en hun stemming/ gedrag (47%*).

Ook de mate waarin het dagelijks leven beïnvloed wordt is van belang:

27 | Invloed top vijf naar mate van invloed op dagelijks leven (n=407)

(*) significant verschil

2.7.2 Een op de tien onderneemt bepaalde activiteiten niet meer

Meer dan een op de tien mensen die last hebben van oorsuizen (11%) onderneemt bepaalde activiteiten niet meer als gevolg van deze aandoening. Bij de mensen die er *soms* last van hebben is dit minder dan bij de mensen die er *continu* last van hebben (6%* versus 13%). Ook bij de mensen die voor het oorsuizen geen arts bezocht hebben is het minder dan bij de mensen die er wel een arts voor geraadpleegd hebben (2%* versus 12%).

Degenen die zeggen dat hun dagelijkse leven in sterke mate beïnvloed wordt door het oorsuizen geven zelfs in 44%* van de gevallen aan dat bepaalde activiteiten niet meer ondernomen kunnen worden.

Het blijkt dat met name sociale activiteiten als gevolg van oorsuizen niet meer worden ondernomen (45%). Ook sportactiviteiten (26%) en algemene lichamelijke inspanningen (21%) blijken nogal eens verhinderd te worden. Het bezoeken van plaatsen met een groot geluidsvolume zoals discotheken en kermissen behoort tot het verleden voor 15% van de respondenten die aangegeven hebben sommige activiteiten als gevolg van het oorsuizen niet meer te ondernemen.

Opvallend is dat vrouwen significant vaker dan mannen aangeven dat sociale activiteiten door het oorsuizen niet meer ondernomen kunnen worden (63%* versus 31%*).

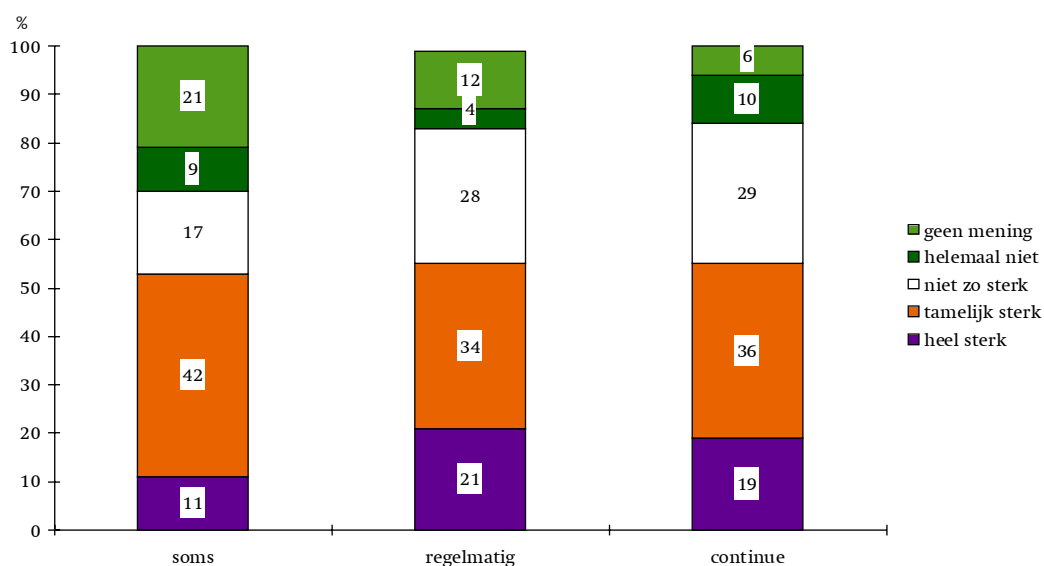
2.8 Begrip van naasten lang niet altijd aanwezig

Bij een 'onzichtbare' aandoening zoals oorsuizen is het belangrijk dat het probleem door de omgeving erkend en geaccepteerd wordt.

2.8.1 Begrip van gezinsleden het minst bij mensen met de continue vorm van oorsuizen

Eenderde van de mensen die last hebben van oorsuizen (34%) zijn van mening dat zij *niet erg tot helemaal niet* door hun gezinsleden begrepen worden. Dit percentage stijgt met de ernst van het oorsuizen.

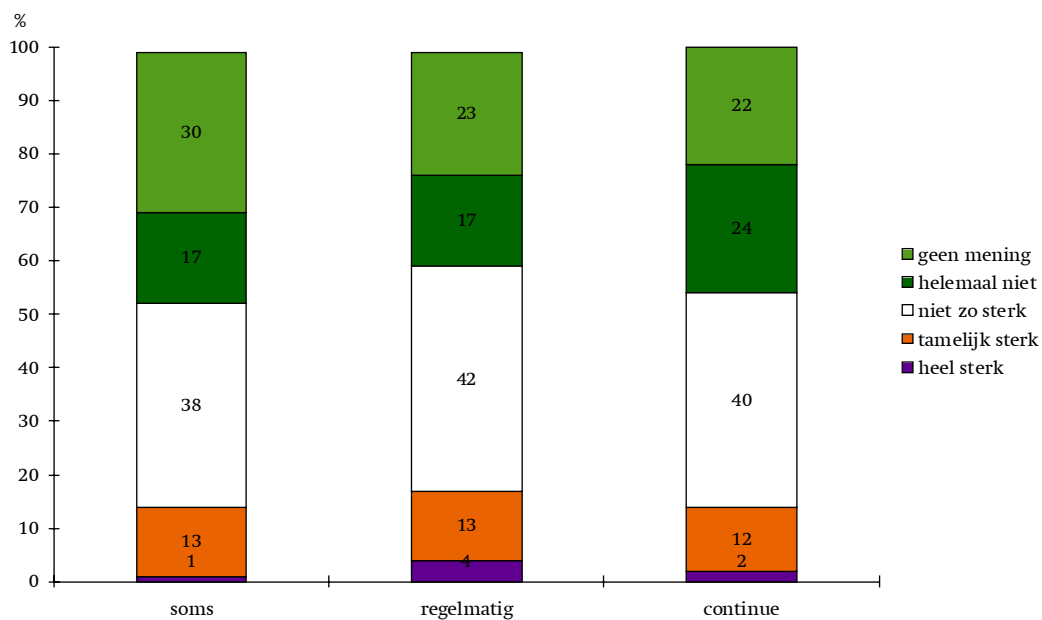
28 | *Mate van begrip van gezinsleden naar ernst van het oorsuizen (n=471)*

2.8.2 Directe leefomgeving een stuk minder begripvol dan gezin

Slechts 15% van de respondenten met oorsuizen geeft aan zich (heel tot tamelijk sterk) begrepen te voelen door de directe leefomgeving. Wederom loopt het onbegrip op met de ernst van het oorsuizen.

29 | *Mate van begrip van leefomgeving (collega's/ buren/ vrienden/ kennissen) naar ernst van het oorsuizen (n=471)*

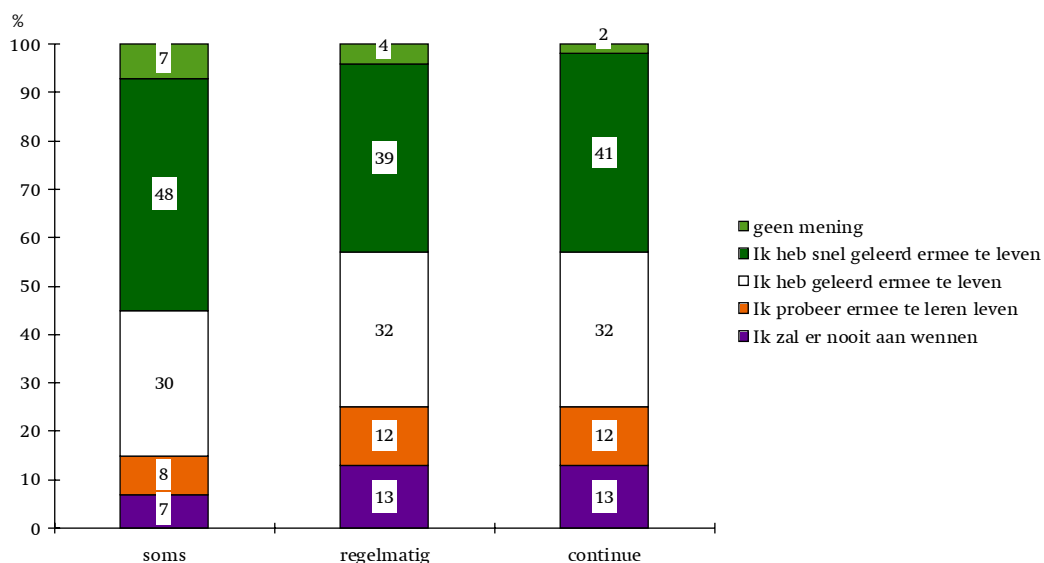
2.9 Leren leven met oorsuizen

Het leren leven met oorsuizen is onvermijdelijk als je bedenkt dat er op dit moment nog geen curatieve behandeling tegen oorsuizen bestaat. Wie eenmaal last heeft van oorsuizen moet er rekening mee houden de bijbehorende klachten en symptomen het verdere leven te blijven houden, met de kans op verergering.

2.9.1 Bijna driekwart heeft leren leven met oorsuizen

Bijna driekwart van de mensen die last hebben van oorsuizen (73%) heeft leren leven met de bijbehorende klachten. Mensen die *soms* last hebben zeggen vaker dan gemiddeld dat ze hebben leren leven met oorsuizen.

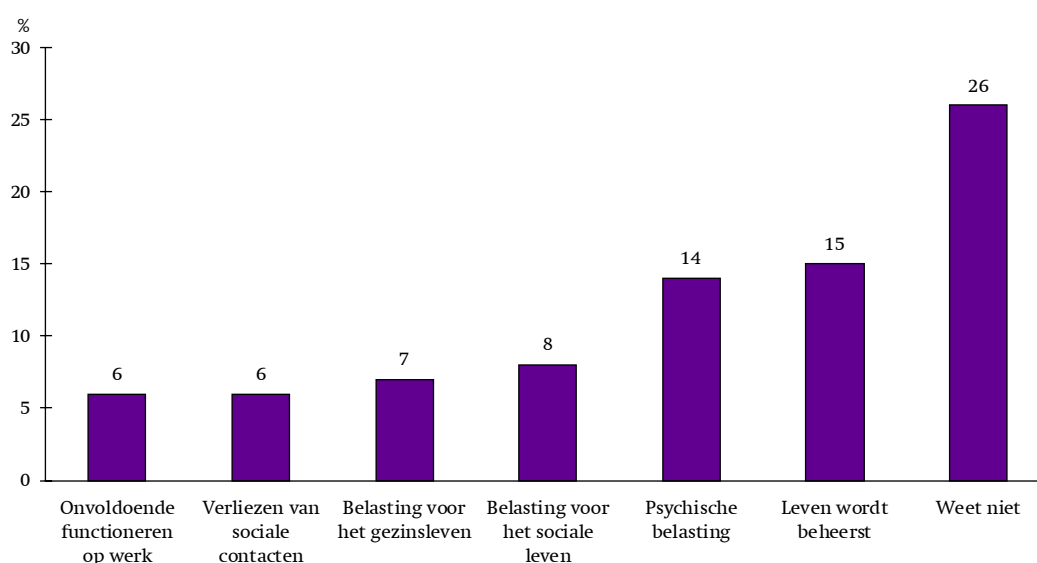
30 | *Leven met oorsuizen naar ernst van de aandoening (n=471)*

2.9.2 Leven wordt beheerst door oorsuizen

De gevolgen van oorsuizen kunnen heel ingrijpend zijn. Voor 15% van de mensen die last hebben van oorsuizen is het belangrijkste gevolg dat hun leven erdoor beheerst wordt. Ook wordt er vaak een psychische belasting ondervonden (14%).

31 | Wat is voor u het belangrijkste gevolg van oorsuizen? (n=471)

Zoals uit de bovenstaande grafiek valt af te lezen blijkt meer dan een kwart van de mensen die last hebben van oorsuizen (26%) hiervan geen gevolg te kunnen aanwijzen.

Mensen die *continu* last hebben van oorsuizen blijken significant vaker dan gemiddeld het gevoel te hebben dat hun leven beheerst wordt door deze aandoening (21%*).

Vrouwen voelen zich significant vaker psychisch belast door het oorsuizen dan mannen (29%* versus 21%*).

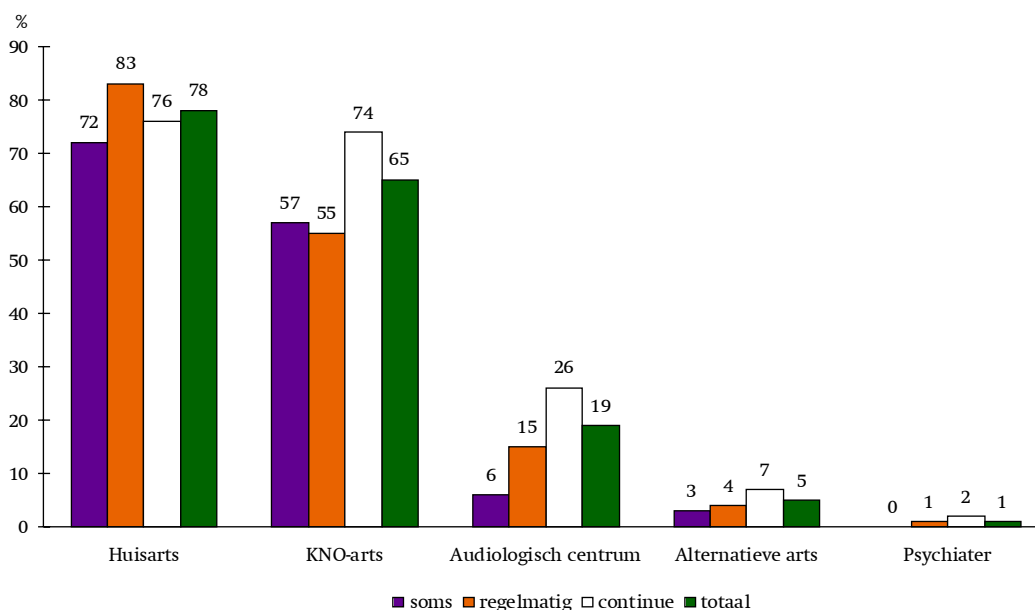
2.10 Oorsuizen en de arts

In het onderzoek zijn uitsluitend mensen betrokken die volgens de screening met hun klachten naar een arts geweest zijn. Desondanks geeft een deel (10%) van de ondervraagden in het onderzoek aan *niet* naar een arts te zijn geweest. Vanwege de grootte van deze groep worden deze personen toch meegenomen in de resultaten.

2.10.1 Meer dan driekwart naar huisarts voor hulp

Van de mensen met oorsuizen die hiervoor een arts bezocht hebben, blijkt meer dan driekwart (78%) de huisarts geraadpleegd te hebben. Ook de KNO-arts wordt vaak bezocht (65%). Aangezien het gemiddeld aantal antwoorden per respondent op deze vraag bijna twee bedraagt (1.7), kan geconcludeerd worden dat er in de meeste gevallen twee artsen bezocht zijn, waarschijnlijk middels een doorverwijzing.

32 | *Bezochte arts uitgesplitst naar ernst van het oorsuizen (n=423)*

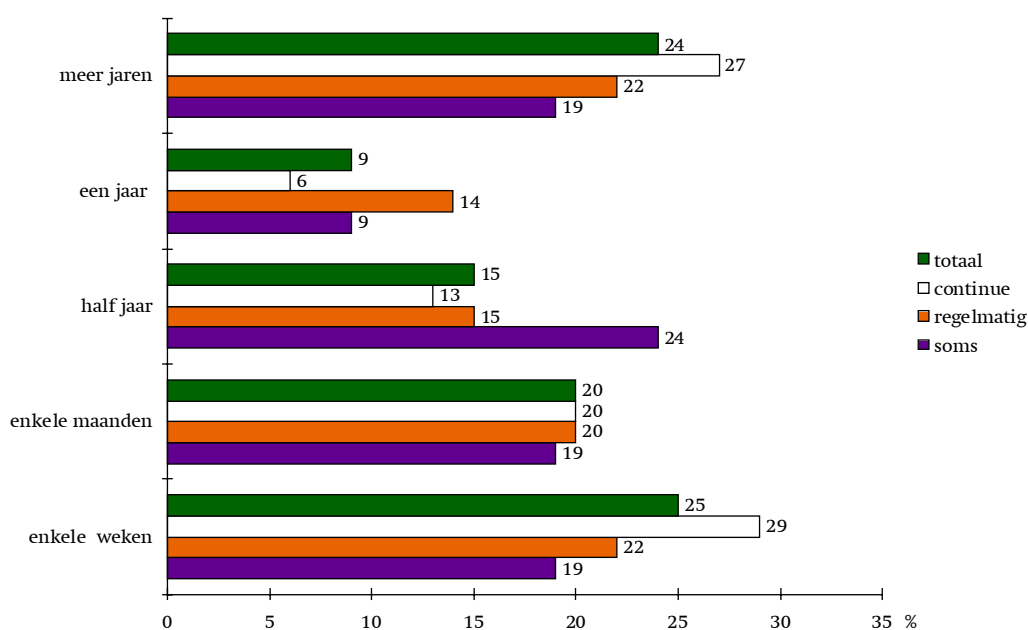
Zoals in de bovenstaande grafiek af te lezen valt blijkt dat de mensen die de meest ernstige vorm van oorsuizen hebben (continue), significant vaker dan gemiddeld naar de KNO-arts (74%*) en het audiologisch centrum (26%*) gaan.

Mannen blijken ook significant vaker het audiologisch centrum te bezoeken dan vrouwen (24%* versus 15%*).

2.10.2 Een kwart gaat pas na meer jaren klachten naar arts

Hoewel meer dan de helft (60%) binnen een half jaar na aanvang van de klachten naar de arts is gestapt, blijkt toch nog een kwart (24%) hier meerdere jaren mee te wachten.

33 | Lengte van periode tussen aanvang van de klachten en artsbezoek (n=423)

Jonge mensen (18-34 jaar) blijken sneller tot actie over te gaan: 42%* van de mensen die een arts heeft bezocht heeft dit enkele weken na aanvang van de klachten gedaan. Mensen boven de 55 jaar stapte maar in 19%* binnen enkele weken naar de arts.

2.10.3 'Niks aan te doen' in meer dan kwart van de gevallen reactie van de arts

Als de respondenten die een arts hebben bezocht in maximaal tien steekwoorden omschrijven wat de reactie van de arts op de klachten was, blijkt deze in meer dan een kwart van de gevallen (27%) 'niks aan te doen' te zijn.

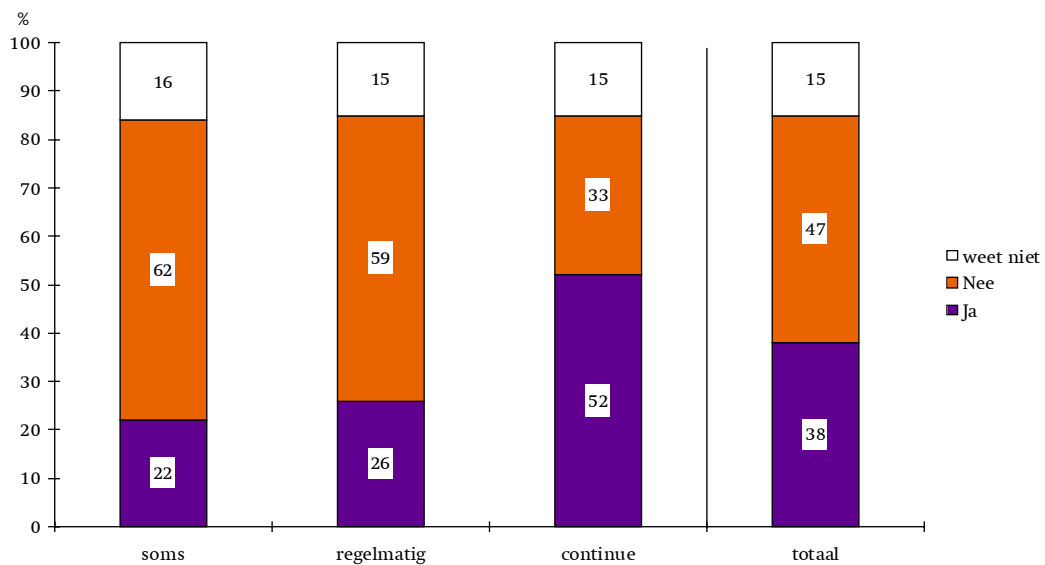
34 | *Reactie arts op klachten (n=423)*

	Totaal n=423 (%)
Weinig/ niks (meer) aan te doen, geen afdoend middel aanwezig	27
Mee leren leven/ gewenning	18
Doorsturen (naar specialist/ KNO-arts/ ziekenhuis)	16
Geconstateerd wat er aan de hand was/ diagnose	13
Begrijpend/ begripvol	13
Goed/ positief/ prima	10
Onderzoek/ controle gedaan	9
Aandachtig/ luisterend/ serieus	7
Onbelangrijk/ niet geïnteresseerd/ weinig aandacht	6

2.10.4 Bij vier op de tien is diagnose oorsuizen gesteld

Bij vier op de tien mensen die last hebben van oorsuizen (38%) is de diagnose oorsuizen ook daadwerkelijk gesteld. De diagnose wordt significant vaker dan gemiddeld gesteld bij mensen die *continu* last hebben van oorsuizen (52%), en significant minder vaak dan gemiddeld bij mensen die *soms* of *regelmatig* last hebben (22%* en 26%*).

35 | Is bij u de diagnose oorsuizen gesteld? (n=471)

Bij jonge mensen (18-34 jaar) is de diagnose het minst vaak gesteld: 60%* van deze groep geeft aan dat er (nog) geen diagnose gesteld is.

De diagnose wordt in de meeste gevallen gesteld door de KNO-arts (71%). De huisarts stelde in 19% van de gevallen de diagnose.

36 | *Wie stelde de diagnose?(n=178)*

	Totaal n=178 (%)
KNO-arts	71
Huisarts	19
Audiologisch centrum	4
Psychiater	1
Anders	4
Weet niet	1
	100

2.10.5 Oorzaak bij de helft van de gevallen bekend

In de helft van de gevallen (51%) is bij het stellen van de diagnose door de arts de specifieke oorzaak van het oorsuizen aangegeven.

37 | *Oorzaken ontstaan oorsuizen (n=95)*

	Totaal n=95 (%)
Door werken/ gewerkt te hebben in lawaaiërige ruimten/ lawaaidoofheid opgelopen	19
Door ziekte van Menière	13
Middenoorontsteking	9
Leeftijd/ ouderdom	8
Door auto-ongeluk/ whiplash	7
Door medicijngebruik/ chemokuur	5
Doofheid/ slechthorendheid	5
Door ooperaties	5
Aders lopen te dichtbij het gehoorbeen/ trommelvlies	3
Anders, niet te specificeren	25

2.11 Behandelingen en therapieën

Er is momenteel (nog) geen curatieve behandeling mogelijk die oorsuizen volledig verhelpt. Natuurlijk bestaan er wel diverse behandelingen en therapieën die het leven met oorsuizen enigszins kunnen verzachten.

2.11.1 Spontane bekendheid medicijnen en homeopathische middelen het grootst

Bijna een op de tien ondervraagden kent medicijnen of homeopathische middelen als behandeling tegen oorsuizen (9%). Een overgrote meerderheid (59%) geeft aan geen behandeling te kunnen noemen.

38 | *Spontane bekendheid behandelingen tegen oorsuizen (n=471)*

	Totaal n=471 (%)
Medicijnen/ homeopathische middelen	9
Gehoorapparaat (met tegengeluid) hoorapparatuur/ maskeerapparaat	8
's Nachts de radio aan/ tegengeluid/ zorgen voor omgevingsgeluid	5
(Oor)druppels	3
(Oor)operatie/ buisjes in het oor plaatsen/ dichtbranden van aders/ vocht verwijderen	3
Zorgen voor (voldoende) rust, ontspanningsoefening/ yoga	3
Acupunctuur	2
Vitamine A kuur	1
Praatgroep/ zelfhulpgroep/ gesprekstherapie	1
Oor uitspuiten/ uitblazen	1
Geen/ niet aan te doen/ mee leren leven	59
Weet niet	10

2.11.2 De helft kent, zelfs met voorgelegde antwoorden, geen behandeling tegen oorsuizen

Meer dan de helft van de mensen die oorsuizen hebben (54%) blijkt geen enkele van de voorgelegde behandelingen te kennen die het leven met oorsuizen wat aangenamer maken. Mensen die geen arts bezocht hebben blijken vaker geen idee hebben van de beschikbare behandelingen dan mensen die wel een arts bezocht

hebben (67%* versus 51%*).

De meest bekende behandeling is gebruik van homeopathische middelen (22%)

39 | *Geholpen bekendheid (met behulp van een lijst antwoorden) behandelingen tegen oorsuizen (n=471)*

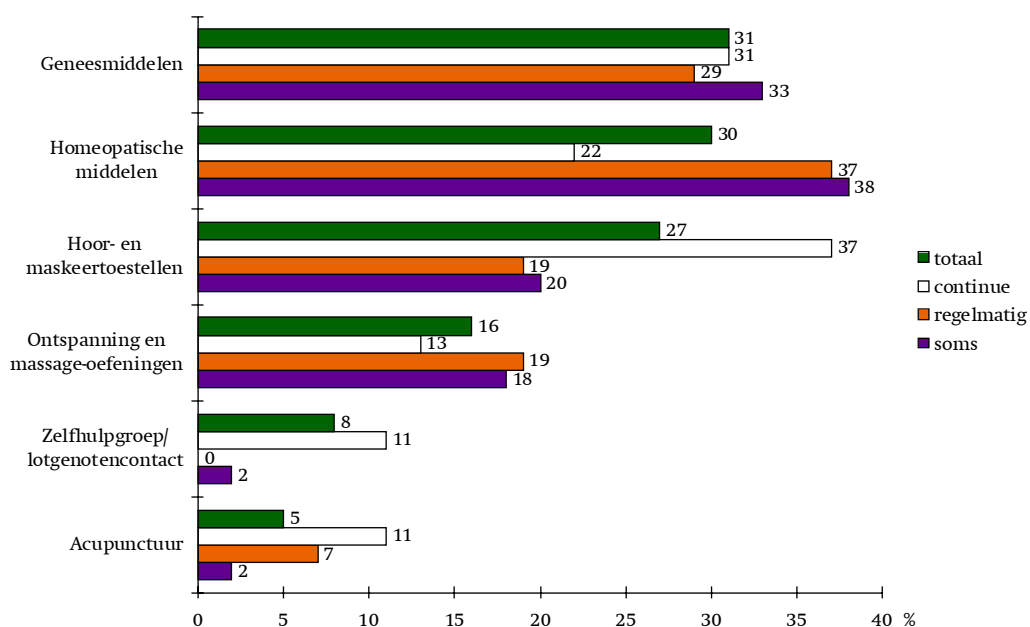
	Totaal n=471 (%)
Homeopathische middelen	22
Geneesmiddelen	21
Hoor- en maskeertoestellen	21
Ontspanning/ massage oefeningen	12
Acupunctuur	11
Gesprekstherapie onder deskundige begeleiding psychotherapie	6
Zelfhulpgroep/ lotgenotengroep	6
Zuurstofbehandeling	2
Infuusbehandeling	1
Lasertherapie	1
Tinnitus Retaining Therapie	1
Gebruik van tinnituskussen	1
Geen van deze	54

Van de groep mensen van 55 jaar of ouder geeft zelfs 59%* aan geen van bovenstaande behandelingen te kennen.

2.11.3 Gebruik van geneesmiddelen blijkt de meest gebruikte behandeling

Geneesmiddelen (31%) en homeopathische middelen (30%) blijken het meest gebruikt te worden om het oorsuizen wat te verminderen. Ook naar hoor- en maskeertoestellen wordt vaak uitgeweken (27%). Bij de verschillende gradaties van oorsuizen blijken ook verschillende behandelingen te passen:

40 | Gebruikte therapieën en hulpmiddelen (n=224)

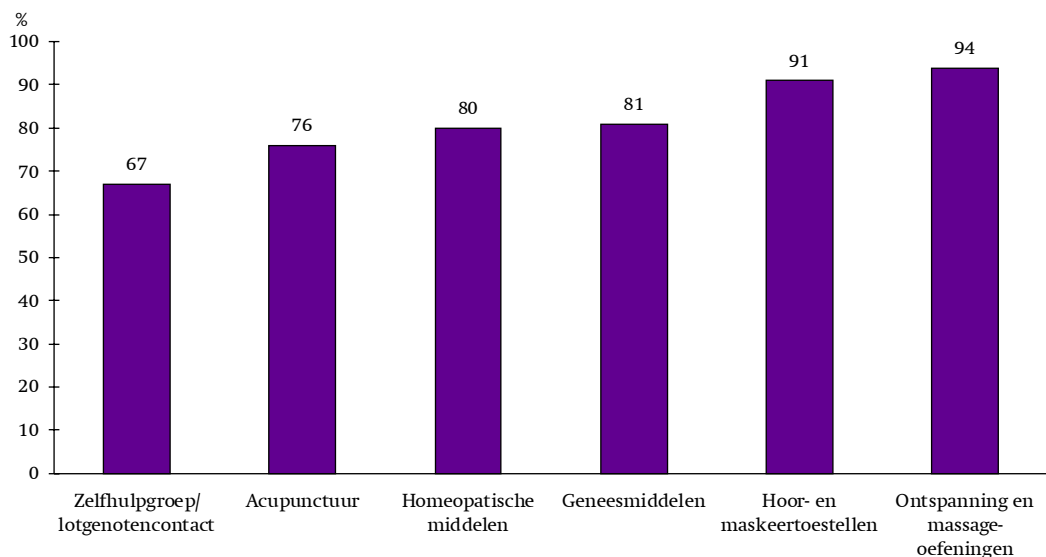

Hoor- en maskeertoestellen worden significant vaker dan gemiddeld gebruikt door mensen die *continu* last hebben van oorsuizen (37%*), terwijl de mensen die *soms* of *regelmatig* last hebben significant vaker gebruik maken van homeopathische middelen (37-38% versus 22%*).

2.11.4 Hoogste tevredenheidspercentage bij ontspannings- en massageoefeningen

Meer dan negen van de tien gebruikers (94%) van ontspannings- en massageoefeningen hebben baat bij deze vorm van behandeling. Ook hoor- en maskeertoestellen hebben een hoog tevredenheidspercentage (91%). Het percentage van de gebruikers die tevreden zijn met een behandelingsvorm blijkt samen te hangen met de ernst van de aandoening.

41 | *Tevredenheidspercentage per behandelingsvorm (n=224)*

De mensen die *regelmatig* last hebben van oorsuizen zijn over het algemeen het meest tevreden over de behandelingen (91%). Respondenten die *continu* door oorsuizen worden geplaagd blijken 'slechts' in driekwart van de gevallen tevreden te zijn over de gebruikte behandeling (78%).

2.12 Informatievoorziening oorsuizen

Zoeken mensen die last hebben van oorsuizen ook naar informatie over deze aandoening?

2.12.1 Drie op de tien mensen met oorsuizen zoekt naar informatie

Bijna drie op de tien (29%) mensen die last hebben van oorsuizen zoekt of zocht wel eens naar informatie over oorsuizen. Mensen die *continu* last hebben zoeken significant vaker (34%*) naar informatie dan gemiddeld, terwijl mensen die er soms last van hebben significant minder vaak dan gemiddeld naar informatie zoeken (19%*).

De informatie werd grotendeels gezocht via het internet (52%), maar ook via de huisarts (33%) en tijdschriften (30%).

42 | Informatiebronnen (n=136)

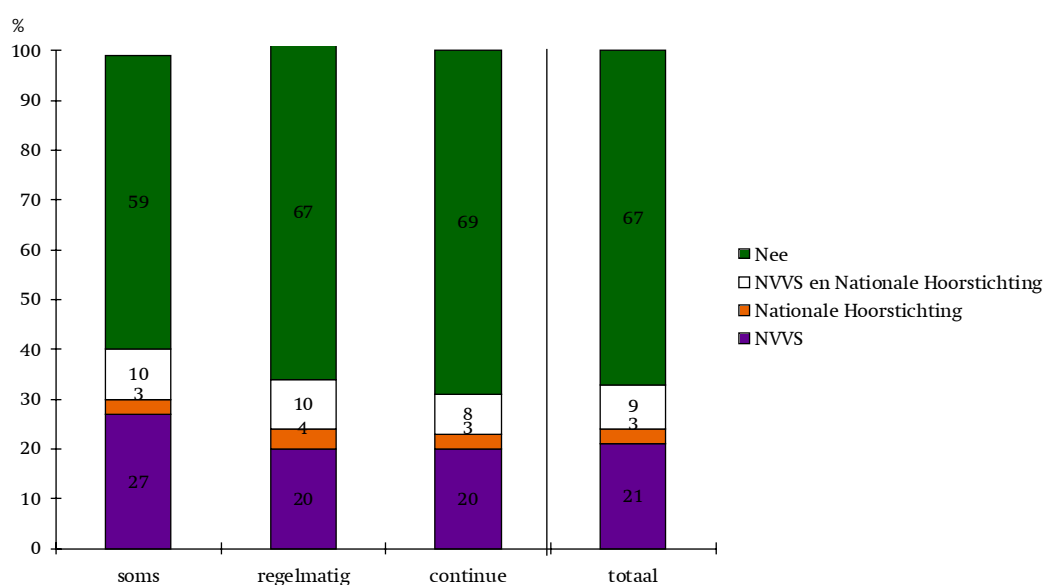
	Totaal n=136 (%)
Internet	52
Huisarts	33
Tijdschrift	30
Folders	29
Specialist	24
Familie/ vrienden	17
Krant	12
Televisie	11
Patiëntenvereniging	10

Met name bij de jongeren is het internet populair: 80% van de jongeren tussen de 18 en de 34 jaar zoekt informatie over oorsuizen op het internet.

2.12.2 Patiëntenvereniging niet erg bekend onder doelgroep

Tweederde van de mensen die last hebben van oorsuizen (67%) geven aan de NVVS en de Nationale Hoorstichting niet te kennen! De NVVS blijkt overigens bekender dan de Nationale Hoorstichting.

43 | Kent u de NVVS en/ of de Nationale Hoorstichting? (n=471)

Bijna driekwart van de personen van 55 jaar en ouder (72%*) blijkt nog nooit van beide verenigingen gehoord te hebben. Dit is significant meer dan gemiddeld.

Bijlagen

Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording

In deze bijlage wordt nader ingegaan op de methode van onderzoek, afrondingen van percentages en de steekproefopbouw.

Methode van onderzoek

A. Nederlandse bevolking

In totaal hebben 1103 mensen van 18 jaar of ouder aan het onderzoek meegewerkt via NIPO CAPI@Home, een database bestaande uit meer dan 30.000 Nederlandse huishoudens. Het onderzoek heeft tussen 30 mei en 17 juni 2002 gelopen.

Capi@home is een unieke database van meer dan 30.000 huishoudens. Via hun eigen pc werken deze personen mee aan allerlei vormen van onderzoek. Vragenlijsten over de meest uiteenlopende onderwerpen worden via modem of internet naar de respondenten of een geselecteerde groep van respondenten verstuurd. De vragen worden met behulp van NIPO software doorlopen en teruggestuurd naar de centrale computer bij het NIPO. Vervolgens worden de gegevens verwerkt en geanalyseerd. Van de ruim 30.000 huishoudens die deelnemen aan NIPO CAPI@Home zijn bij het NIPO al zeer veel gegevens verzameld. Naast standaard achtergrondkenmerken als leeftijd en opleiding, weten wij inmiddels veel over het gebruik van producten, diensten en merken, het leesgedrag en de vrije tijdsbesteding van de respondenten.

44 | *Meer voordelen van NIPO CAPI@HOME*

- Zeer eenvoudig bereik van specifieke doelgroep;
 - Vervolgmetingen mogelijk: men kan bij vervolgmetingen bij dezelfde personen terecht;
 - Kwalitatief betere antwoorden en een hoge respons. Het komt niet altijd gelegen om mee te werken aan een telefonisch onderzoek. Op deze manier kan de respondent zelf beslissen welk tijdstip het beste uitkomt om de vragenlijst in te vullen. Hierdoor zijn de respondenten meer gemotiveerd en nemen de tijd om precies te vertellen wat hen beweegt;
 - Optimale objectiviteit en privacy;
 - Geen a-typisch gedrag, omdat een huishouden slechts met een beperkte frequentie wordt ingeschakeld en een beloning krijgt voor participatie;
 - Toonmateriaal kan (in kleur) op het scherm worden aangeboden;
 - Gemakkelijk te bedienen software maakt het ook voor ouderen en lager opgeleiden mogelijk mee te doen aan deze vorm van onderzoek;
-

Steekproefopbouw Nederlandse bevolking

Voor het onderzoek zijn in totaal 1103 Nederlanders benaderd. De steekproefopbouw is als volgt:

45 | Steekproefopbouw Nederlandse bevolking (n=1103)

	Ongewogen (%)	Herwogen (%)
Geslacht		
Man	42	49
Vrouw	58	51
Leeftijd		
16-17	2	3
18-34 jaar	30	31
35-54 jaar	43	37
55+	25	29
Opleidingsniveau		
Lager onderwijs	4	7
Lager beroeps onderwijs	17	21
Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs	16	12
Middelbaar beroeps onderwijs	24	22
Hoger algemeen en hoger voorbereidend wetenschappelijk onderwijs	9	8
Hoger beroeps onderwijs en wetenschappelijk onderwijs (kandidaats)	14	15
Wetenschappelijk onderwijs (doctoraal)	4	4
Regio		
Drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag)	14	14
Regio west	29	26
Oost	16	18
Noord	10	10
Zuid	22	22

B. Mensen met tinnitus

In totaal hebben 471 mensen van 18 jaar en ouder met tinnitus aan het onderzoek meegewerkt via NIPO CAPI@Home, een database bestaande uit meer dan 30.000 Nederlandse huishoudens. Het onderzoek heeft tussen 5 juli en 18 juli 2002 gelopen.

Steekproefopbouw patiënten

46 | Steekproefopbouw mensen met tinnitus (n=471)

	ABS	(%)
Geslacht		
Man	249	53
Vrouw	222	47
	471	100
Leeftijd		
18-34 jaar	48	10
35-54 jaar	207	44
55 jaar en ouder	215	46
	471	100

Afrondingen

Alle percentages die in het rapport vermeld staan, zijn volgens een vaste afrondingsinstructie berekend. Het gevolg kan zijn dat optellingen van de afzonderlijke percentages niet precies gelijk zijn aan de apart vermelde som van deze percentages. Indien zo'n klein verschil zich voordoet, is dit te wijten aan het afronden.

Meervoudige percentages

In sommige gevallen kunnen ondervraagden op een vraag meer antwoorden geven, waardoor het totaal van de antwoorden boven de 100% uitkomt.